SPIS TREŚCI

Rozdział I ***3***
1. Wprowadzenie *3*
2. Metodyka opracowania i główne uwarunkowania Programu *4*
3. Nadrzędny cel programu ochrony środowiska dla Gminy Krupski Młyn *6*
4. Priorytety ekologiczne *7*
5. Priorytety ekologiczne dla Gminy Krupski Młyn. *8*
Rozdział II *9*
1. Charakterystyka gminy Krupski Młyn *9*
1.1. Położenie i granice gminy. *9*
1.2. Struktura ludności. *11*
1.3. Historia gminy *12*
2. Podstawowe funkcje gminy. *13*
2.1. Rolnictwo *13*
2.2. Przemysł i drobna wytwórczość. *13*
2.3.Oświata i wychowanie. *15*
2.4. Zdrowie i opieka społeczna. *15*
3. Infrastruktura techniczno inżynieryjna gminy *16*
3.1. Gospodarka wodno - ściekowa. *16*
3.2. Zaopatrzenie w ciepło. *17*
3.4. Zaopatrzenie w gaz *20*
3.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną *20*
3.6. Telekomunikacja *20*
3.7. Układ komunikacyjny gminy *20*
3.5. Gospodarka odpadami *22*
Rozdział III *24*
1. Środowisko naturalne – stan obecny i za grożenia *24*
1 Klimat *24*
2.Geomorfologia, ukształtowanie powierzchni, gleby *24*
3. Hydrografia i hydrogeologia. *27*
4. Powietrze atmosferyczne *32*
5. Klimat akustyczny. *35*
6. Szata roślinna *41*
7. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska *45*
Rozdział IV *49*
1. CELE POLITYKI EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA *49*
Rozdział IV *65*
1. Program ochrony środowiska dla gminy Krupski Młyn *65*
1. 1. Program poprawy w dla pola: Jakość wód i stosunki wodne *65*
1.2. Program poprawy dla pola: Powietrze atmosferyczne *69*
1. 3. Program poprawy dla pola: Hałas i wibracje *73*
1.4. Program poprawy dla pola: Promieniowanie elektromagnetyczne *75*
5. Program poprawy dla pola: Lasy *76*
1.6. Program poprawy dla pola: Obszary chronione i tereny zieleni urządzonej *78*
1.7. Program poprawy dla pola: Gleby *80*
1.8. Program poprawy dla pola zagrożenia naturalne i poważne awarie. *81*
1.9. Pogram poprawy dla pola; Edukacja ekologiczna *81*
1.10. Aktywizacja rynku do działań na rzecz środowiska *82*

Rozdział V *..... 84*
1. Harmonogram rzeczowy realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Krupski Młyn” 84
2. Zarządzanie w Programie ochrony środowiska 98
3. Sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji programu..... 113
Streszczenie 117
*Bibliografia..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.***

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Rozwój cywilizacyjny i wielokierunkowa ekspansja człowieka spowodowały, znaczną degradację środowiska naturalnego – zanieczyszczenie jego poszczególnych komponentów, wyczerpywanie się zasobów surowcowych, ginięcie gatunków zwierząt i roślin, a także pogorszenie stanu zdrowia ludności na terenach przeobrażonych. Dlatego przyjmuje się, że jednym z najważniejszych praw człowieka jest prawo do życia w czystym środowisku. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku stanowi, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zrównoważony rozwój *oznacza prowadzenie szerokiej działalności gospodarczej i społecznej przy jednoczesnym niedopuszczeniu do dalszej degradacji środowiska naturalnego oraz na podejmowaniu działań zmierzających do restytucji zniszczonych elementów środowiska. Istota rozwoju zrównoważonego polega więc na tym, aby zapewnić zaspokojenie obecnych potrzeb bez ograniczania przyszłym generacjom możliwości rozwoju.*

Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne. Gminy należą do władz publicznych, zatem na nich również spoczywa obowiązek wykonywania zadań z zakresu ochrony środowiska oraz odpowiedzialność za jakość życia mieszkańców. Efektywność działań w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego zależy przede wszystkim od polityki i rozwiązań przyjętych na szczeblu lokalnym oraz pozyskania zainteresowania i zrozumienia ze strony społeczności lokalnych. Działania takie, aby były skuteczne, muszą być prowadzone zgodnie z opracowanym uprzednio programem, sporządzonym na podstawie analizy sytuacji dla danego rejonu. Zadanie takie ma spełniać wieloletni program ochrony środowiska.

Cele i działania proponowane *w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Krupski Młyn" powinny skutkować tworzeniem warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa Gminy, które służyć będą poprawie stanu środowiska przyrodniczego. Realizacja celów w nim wytyczonych powinna spowodować polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie Gminy Krupski Młyn.*

Program ochrony środowiska przedstawia aktualny stan środowiska, określa działania niezbędne zmierzające do poprawy tego stanu, umożliwia koordynację decyzji administracyjnych oraz wybór decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez różne podmioty i instytucje. Sam program nie jest dokumentem stanowiącym, ingerującym w uprawnienia poszczególnych jednostek administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotów użytkujących środowisko. Należy jednak oczekiwać, że poszczególne jego wytyczne i postanowienia będą respektowane i uwzględniane w planach szczegółowych i działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska. Zakłada się, że kształtowanie polityki ekologicznej w Gminie Krupski Młyn będzie miało charakter procesu ciągłego, z jednoczesnym zastosowaniem metody programowania „kroczącego", polegającej na cyklicznym weryfikowaniu perspektywicznych celów w przekrojach etapowych i wydłużaniu horyzontu czasowego Programu w jego kolejnych edycjach.

2. METODYKA OPRACOWANIA I GŁÓWNE UWARUNKOWANIA PROGRAMU

Sposób opracowania Programu został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, polegającej na:

- ***określeniu diagnozy stanu środowiska przyrodniczego*** *w Gminie Krupski Młyn, zawierającej charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska wraz z oceną stanu;*
- ***określeniu kreatywnej części Programu*** *poprzez konkretyzację (uszczegółowienie) celów głównych oraz ich racjonalizację w postaci sformułowania listy działań;*
- ***scharakteryzowaniu uwarunkowań realizacyjnych Programu*** *w zakresie rozwiązań prawno-instytucjonalnych, źródeł finansowania, ocen oddziaływania na środowisko planowania przestrzennego;*
- *określeniu zasad monitorowania.*

Źródłami informacji dla Programu były materiały uzyskane z Urzędu Gminy w Krupskim Młynie, oraz dostępna literatura przedmiotowa.

Jako punkt odniesienia dla „Programu ochrony środowiska dla gminy Krupski Młyn na lata 2008 -2012" przyjęto aktualny stan środowiska oraz stan infrastruktury ochrony środowiska na dzień 1.01.2008 z uwzględnieniem dostępnych danych.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska" (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150) definiującej ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin. Program *jest zgodny z* Polityką

Ekologiczną Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010 *oraz założeniami projektu* Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014[1].

Program Ochrony Środowiska dla gminy Krupski Młyn *obejmuje lata 2008 – 2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2012 - 2014. Jest też aktualizacją i kontynuacją dotychczasowego* „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn" opracowanego w roku 2003.

Prawo ochrony środowiska, określa w art. 14 ust. 2, iż politykę ekologiczną przyjmuje się na cztery lata, i że przewiduje się w niej działania w perspektywie obejmującej kolejne cztery lata. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn na lata 2008 – 2012 zawiera cele i zadania krótkookresowe do 2012 oraz cele długookresowe do 2014 r. Ocena i weryfikacja realizacji zadań Programu dokonywana będzie zgodnie z wymogami co 2 lata od przyjęcia dokumentu, stwarzając możliwości weryfikacji i aktualizacji dokumentu.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska" (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150) zobowiązuje władze powiatów – miast na prawach gmin i powiatów – do sporządzenia programów ochrony środowiska uwzględniając:

- *cele ekologiczne,*
- *priorytety ekologiczne,*
- *rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,*
- *środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekologiczne i środki finansowe.*

Za sporządzenie programu ochrony środowiska odpowiada Wójt Gminy, a z ich wykonania, co dwa lata wykonywane będą raporty przedstawiane Radzie Gminy.

[1] Projekt dokumentu przyjęty przez Ministra Środowiska w grudniu 2006 roku, nie uchwalony jeszcze przez Sejm.

3. NADRZĘDNY CEL PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN

Nadrzędny cel Programu Ochrony Środowiska dla gminy Krupski Młyn sformułowano następująco:

DĄŻENIE DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY KRUPSKI MŁYN, GDZIE OCHRONA ŚRODOWISKA STANOWI NIEROZŁĄCZNĄ CZĘŚĆ PROCESÓW ROZWOJOWYCH I JEST ROZPATRYWANA RAZEM Z NIMI

4. PRIORYTETY EKOLOGICZNE.

Kompleksowość zagadnień ochrony środowiska, a także zakres przeobrażeń na terenie Gminy wymusiły wyznaczenie celów długo i krótkoterminowych, a także przyjęcie zadań z zakresu wielu sektorów ochrony środowiska. Spośród nich dokonano wyboru najistotniejszych zagadnień, których rozwiązanie przyczyni się w najbliższej przyszłości do poprawy stanu środowiska na terenie Gminy.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Krupskiego Młyna, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska. Wybór priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych na terenie Gminy Krupski Młyn na lata 2008-2012 przeprowadzono przy zastosowaniu następujących kryteriów organizacyjnych i środowiskowych.

KRYTERIA O CHARAKTERZE ORGANIZACYJNYM:

- *wymiar przedsięwzięcia (ponadlokalny i publiczny),*
- *zaawansowanie przedsięwzięcia w realizacji ,*
- *konieczność realizacji przedsięwzięcia ze względów prawnych*
- *zabezpieczenia środków na realizację lub o możliwość uzyskania dodatkowych zewnętrznych środków finansowych (z Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych lub krajowych),*
- *efektywność ekonomiczna przedsięwzięcia ,*
- *znaczenie przedsięwzięcia w skali regionalnej,*
- *spełnianie wymogów zrównoważonego rozwoju-zgodność przedsięwzięcia dla rozwoju gospodarczego Gminy,*

KRYTERIA O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM

- *możliwość likwidacji lub ograniczenia najpoważniejszych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi,*
- *zgodność z celami i priorytetami ekologicznymi określonymi w Polityce Ekologicznej Państwa,*
- *zgodność z międzynarodowymi zobowiązaniami Polski w zakresie ochrony środowiska*
- *skala dysproporcji pomiędzy aktualnym i prognozowanym stanem środowiska a stanem wymaganym przez prawo*
- *skala efektywności ekologicznej przedsięwzięcia (efekt planowany, tempo jego osiągnięcia)*

- *wieloaspektowość efektów ekonomicznych przedsięwzięcia (możliwość jednoczesnego osiągnięcia poprawy stanu środowiska w zakresie kilku elementów środowiska)*
- *w odniesieniu do gospodarki odpadami istotnym kryterium była zgodność proponowanych zadań z wymogami kształtowania nowoczesnej gospodarki odpadami poprzez priorytetowe traktowanie tworzenia systemów, działań w zakresie zbiórki i transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów*

5. PRIORYTETY EKOLOGICZNE DLA GMINY KRUPSKI MŁYN.

Kierując się podanymi powyżej kryteriami, wyznaczono następujące ***zadania priorytetowe dla Gminy*** *z zakresu ochrony środowiska:*

- *zabezpieczenie dostaw wody dla Gminy,*
- *modernizacja i rozbudowa istniejącego systemu kanalizacji i wodociągów,*
- *osiągnięcie wysokiej jakości wód i ochrona zasobów wodnych*
- *regulacja stosunków wodnych,*
- *kontynuacja termomodernizacji Gminy,*
- *poprawa gospodarki odpadami poprzez kontynuację nowoczesnego, kompleksowego systemu,*
- *osiągnięcie wymaganych standardów dla jakości powietrza atmosferycznego,*
- *edukacja ekologiczna społeczeństwa,*
- *opracowanie gminnego programu utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest.*

Są to zadania, co do których w pierwszym rzędzie winny być podjęte działania zmierzające do poprawy aktualnego stanu.

ROZDZIAŁ II

CHARAKTERYSTYKA GMINY KRUPSKI MŁYN.

DANE PODSTAWOWE

- *gmina wiejska*
- *powiat tarnogórski, województwo śląskie;*
- *powierzchnia gminy: 3 942 ha*
- *nazwa i adres urzędu gminy :*

Urząd Gminy Krupski Młyn,

Krupski Młyn ul. Krasickiego 9;

tel./fax 0 – 32 285 70 77; 285 70 16

1.1. POŁOŻENIE I GRANICE GMINY.

Gmina Krupski Młyn leży w północno - zachodniej części województwa Śląskiego w powiecie tarnogórskim. Tworzą ją miejscowości: Krupski Młyn, Ziętek, Potępa, oraz przysiółki Żyłka, Odmuchów i Kanol.

RYS. 1. PLAN GMINY KRUPSKI MŁYN

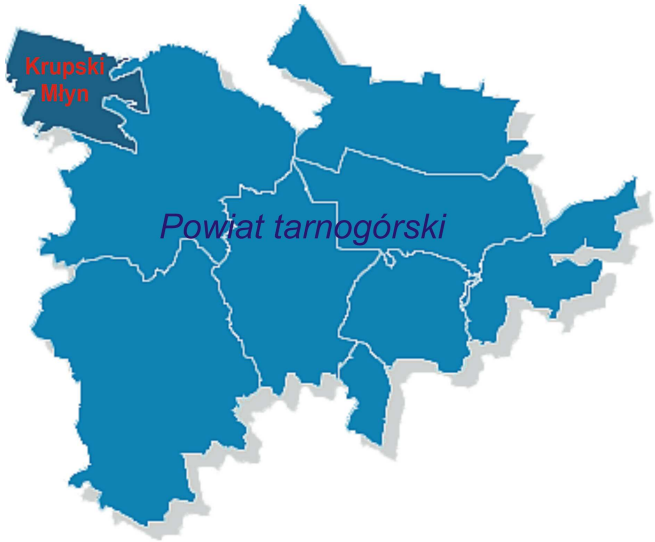

RYS. 2. LOKALIZACJA GMINY KRUPSKI MŁYN

Gmina Krupski Młyn sąsiaduje:

- *od północy - z gminami Pawonków i Lubliniec,*
- *od wschodu i południowego wschodu z – z gminą Tworóg*
- *od południa- z gminą Wielowieś*
- *od zachodu – z gminą Zawadzkie (zlokalizowaną w woj. Opolskim);*

Osadnictwo koncentruje się w trzech miejscowościach: Krupski Młyn, kolonia Ziętek i wieś Potępa, położonych wzdłuż drogi łączącej gminę z aglomeracją górnośląską.

Ze względu na zagospodarowanie terenu procentowa struktura gruntów przedstawia się następująco:

- *przemysł – 4,6%,*
- *usługi – 0,3%,*
- *budynki mieszkalne – 0,08%,*
- *pola uprawne – 0,6%,*
- *lasy – 82,1%,*
- *wody – 0,1%,*
- *drogi – 0,07%.*

1.2. STRUKTURA LUDNOŚCI.

W/g danych z Urzędu Gminy Krupski Młyn (stan na rok 2007), gminę Krupski Młyn zamieszkuje 3567 osób. W stosunku do roku 2003 (3625 mieszkańców) obserwuje się nadal tendencję spadkową.

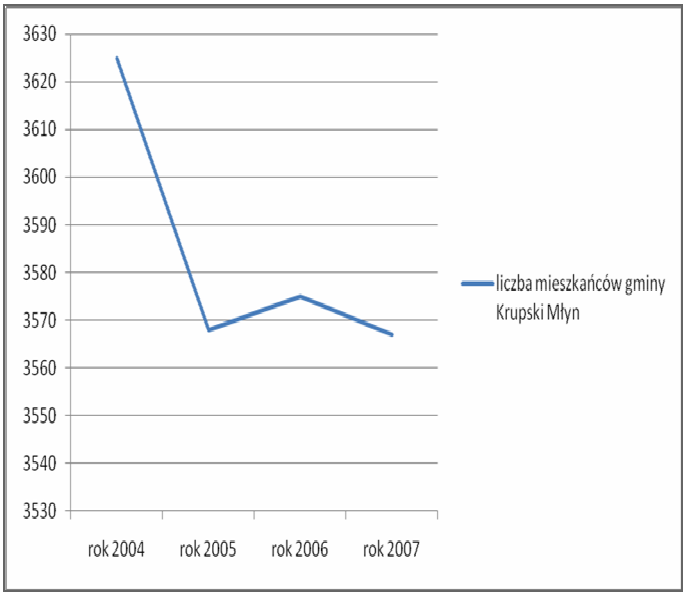

Rys. 1 Zmiany struktury zaludnienia gminy Krupski Młyn.

Struktura ludności analizowanej gminy wykazuje cechy konstrukcji nie stabilnej o dużej tendencji spadkowej widocznej w ciągu ostatnich kilkunastu lat. Gęstość zaludnienia jest dość niska. W zakresie struktury płci gmina cechuje się niewielką przewagą liczby mężczyzn w stosunku do liczby kobiet.

1.3. HISTORIA GMINY .

Zapiski dotyczące gminy potwierdzają istnienie w 1687 r. kuźnicy żelaza w Potępię, a następnie (w XIX wieku) fryszerki i walcowni sztab żelaznych, czynnych do lat siedemdziesiątych XIX wieku. Krupski Młyn wywodzi swą nazwę od właściciela dużego i znanego w okolicy młyna wodnego, który nazywał się Krupa. Właśnie w miejscu tego młyna powstała w 1874 r. fabryka zbrojeniowa. Produkowała ona materiały wybuchowe oraz ciężkie pociski artyleryjskie. Przed I Wojną Światową był to obszar Cesarstwa Niemieckiego. W dwudziestoleciu międzywojennym tereny te były granicznymi obszarami Niemiec, należącymi do powiatu strzeleckiego (Krupski Młyn) i gliwickiego (Potępa).

Po II Wojnie Światowej Krupski Młyn zaliczono do Opolszczyzny. W 1951 r. włączono do powiatu tarnogórskiego gminę zbiorową Tworóg, w skład której wchodziła Potępa. Krupski Młyn na mocy dekretu z 12 listopada 1955 r. otrzymał status osiedla i włączono go do powiatu tarnogórskiego. Do osiedla tego włączono w 1956 r. przysiółek Ziętek z gromady Potępa, gdzie znajdowała się kolonia robotnicza zamieszkała przez pracowników zakładów chemicznych. W 1961 r. zniesiono gromadę Potępa i włączono ją do osiedla Krupski Młyn, a jedynie wieś Koty z tej gromady została wcielona do gromady Tworóg. W 1969 r. osiedle Krupski Młyn liczyło 38,54 km^2 i 3216 mieszkańców. Samodzielną jednostkę przestrzenną (w skład której wchodziły miejscowości Krupski Młyn, Ziętek, Potępa, Żyłka, Kanol i Odmuchów) utworzono 29 listopada 1972 r. W nowopowstałej gminie dominującą rolę spełniał zakład przemysłowy „Nitron - Erg". Jednak już 25 stycznia 1977 r. na mocy decyzji Ministra Administracji Terenami i Ochrony Środowiska wcielono Krupski Młyn w obszar administracyjny gminy Tworóg. Reaktywowanie struktur gminnych nastąpiło 25 maja 1991 r. (pierwsza sesja Rady Gminy) i od tej pory teren gminy nie uległ zmianom.

2. PODSTAWOWE FUNKCJE GMINY.

Krupski Młyn jest gminą o charakterze przemysłowo- leśnym, wyraźnie odbiegającą swoim charakterem gospodarczym od gmin sąsiednich. Decyduje o tym funkcjonowanie na jej terenie NITRO-ERG'u SA. Pozytywnym skutkiem tego faktu jest znaczący udział przedsiębiorstwa w rynku pracy. Do negatywów należy między innymi monokulturowość struktury gospodarczej oraz jednostronne kwalifikacje mieszkańców determinowane wymaganiami przedsiębiorstwa. Mimo tych zastrzeżeń, należy zaznaczyć, że NITRO-ERG S.A. jest podmiotem o dużym znaczeniu i silnej pozycji nie tylko w układzie lokalnym. Obecnie jest ważnym producentem wyrobów z tworzyw sztucznych, folii poliestrowej i styropianu, a także materiałów wybuchowych. Recesja przemysłu wydobywczego wymusiła konieczność zmian w profilu produkcji.

Równolegle, rozwija się na terenie gminy przedsiębiorczość o czym świadczy duża liczba małych podmiotów gospodarczych.

2.1. ROLNICTWO

Rolnictwo pełni marginalną funkcję gospodarczą gminy. Wiąże się to z jej położeniem geograficznym. Ludność zatrudniona była w większości w górnictwie i zakładach w sąsiednich gminach. Gleby użytkowane rolniczo na terenie gminy zajmują 7,6% powierzchni. Dominują tu gleby bielicowe i pseudobielicowe. Przydatność rolnicza gleb jest średnia, obniżona zakwaszeniem i skażeniem toksycznym w okolicach miejscowości Ziętek.

Struktura gospodarcza gminy nie ma typowo wiejskiego charakteru. Daje się przede wszystkim zauważyć mały odsetek użytków rolnych (4,5%). Rolnictwo, podobnie jak zorganizowana turystyka i rekreacja nie odgrywają w rozwoju gospodarczym gminy istotnej roli. Natomiast dużym potencjałem gminy są lasy zajmujące ponad 80% powierzchni gminy. Są one tradycyjnym miejscem wypoczynku mieszkańców aglomeracji.

2.2. PRZEMYSŁ I DROBNA WYTWÓRCZOŚĆ.

Do głównych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy Krupski Młyn należą:

- *NITRO-ERG S.A. siedziba: 43-150 Bieruń, ul. Chemików 133 z lokalizacją: 42-693 Krupski Młyn, ulica Zawadzkiego l; - produkcja i przetwarzanie tworzyw sztucznych, produkcja materiałów wybuchowych, usługi remontowe, wytwarzanie energii cieplnej na potrzeby grzewcze i technologiczne zakładu.*
- *Laboratorium Uszlachetniania i Zastosowania Substancji Chemicznych „Chempur" siedziba: 41-940 Piekary Śląskie, ul. Jana Lortza 70 A, filia Krupski Młyn, ul. Krasickiego; - produkcja i konfekcjonowanie odczynników chemicznych.*
- *Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej „Ciepłogaz" Sp. z o.o. siedziba: 42-693 Krupski Młyn, ul. Główna 9 - m.in. wytwarzanie i dostawa ciepła, projektowanie i wykonawstwo kotłowni gazowych i olejowych, sieci przesyłowych i instalacji c.o., projekty planów zaopatrzenia w ciepło dla gmin.*
- *Dakis Sp. z o.o. BIOTIMEX S.C. ul. Zawadzkiego 9 42-693 Krupski Młyn - produkcja preparatów do dezynfekcji układu wodnego i powietrznego w wannach do hydromasażu, preparatów przeciwpianotwórczych dla przemysłu, preparatów silikonowych dla przemysłu gumowego i tworzyw sztucznych oraz gospodarstwa domowego*
- *Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska" 42-690 Tworóg, ul. Zamkowa 45.*

Na terenie gminy działają również zakłady usługowe w następujących branżach: budowlanej, instalatorskiej c.o., wod-kan., elektrycznej , stolarskiej, sprzęt RTV, AGD, leśnej, mechaniki pojazdowej.

2.3.OŚWIATA I WYCHOWANIE.

Na terenie gminy działają następujące placówki oświatowe:

- *Zespół Szkół w Krupskim Młynie (szkoła podstawowa, gimnazjum),*
- *Zespół Szkolno – Przedszkolny w Potępie (szkoła Podstawowa, przedszkole),*
- *Przedszkole w Krupskim Młynie z oddziałem zamiejscowym w Ziętku.*

2.4. ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA.

Na terenie gminy działa przy ul. Krasickiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Opiekę medyczną sprawują :

- *Gabinet medycyny szkolnej Gabinet medycyny szkolnej ul. Dąbrowskiego 2, - Krupski Młyn*
- *Gabinet medycyny szkolnej Gabinet medycyny szkolnej ul. Tarnogórska 12, - Potępa*
- *Gabinet zabiegowy ul. Krasickiego 2, - Krupski Młyn*
- *Poradnia lekarza rodzinnego Poradnia (gabinet) lekarza POZ ul. Krasickiego 2, - Krupski Młyn*
- *Poradnia medycyny pracy Poradnia medycyny pracy ul. Krasickiego 2, - Krupski Młyn*
- *Poradnia okulistyczna Poradnia okulistyczna ul. Krasickiego 2, - Krupski Młyn*
- *Poradnia otolaryngologiczna Poradnia otolaryngologiczna ul. Krasickiego 2, - Krupski Młyn*
- *Pracownia diagnostyczna -* spirometrii audiometrii i EKG *Pracownia diagnostyczna i terapeutyczna ul. Krasickiego 2, - Krupski Młyn*
- *Punkt szczepień ul. Krasickiego 2, - Krupski Młyn*
- *Punkt poboru krwi ul. Krasickiego 2 Krupski Młyn*

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNO INŻYNIERYJNA GMINY

3.1. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA.

W zakresie gospodarki ściekowej wykonano mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków typu ZBW-BOS 200 o wydajności 220 m3/dobę przepompownię ścieków typu „Metalchem" o wydajności 120 m^3/dobę, kolektor tłoczny z rur PVC 0 110 o długości 418 mb oraz wykonano sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej 0 150-300 o łącznej długości 2.100 mb. W 1996 roku przystąpiono do inwestycji mającej na celu skanalizowanie miejscowości Potępa. Zadanie zakończono w 1998 roku, w wyniku czego powstała kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa osadnik mułu i oddzielacz oleju. Ścieki bytowo-gospodarcze z miejscowości Potępa są tłoczone poprzez przepompownię ścieków do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej w miejscowości Tworóg. W ten sposób została częściowo dociążona oczyszczalnia ścieków w Tworogu oraz powstała możliwość odprowadzenia wód deszczowych do rzeki Stoły .

W latach 2005 – 2006 wykonano wymianę sieci wodociągowej DN-160mm, PE-HD 729 m oraz instalacji wodociągowej długość DN 160mm PE-HD 879m.

ZAOPATRZENIE W WODĘ DLA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW GMINY

- ***Krupski Młyn**: zasilanie z wodociągu eksploatacyjnego przez NITRO-ERG S.A. o największej wydajności i zasięgu, zaspokajającego potrzeby własne i okolicznego budownictwa mieszkaniowo – usługowego;*
- ***Potępa**: zasilanie z własnej studni głębinowej zlokalizowanej we wsi Wesoła (gmina Tworóg), prze istniejąca stację uzdatniania wody. Istniejąca studnia wiercona przy ul. Sportowej stanowić będzie rezerwę w zaopatrzeniu Potępy w wodę;*
- ***Ziętek** : zasilanie z własnej studni głębinowej, zlokalizowanej na terenie osiedla. Zalecana rozbudowa stacji;*
- ***Żyłka**: zasilanie wodociągiem ze stacji uzdatniania wody usytuowanej na terenie osiedla Ziętek;*
- ***Odmuchów**: analizowana jest możliwość wpięcia do sieci wodociągowej w Potępie, ew. realizacja odwiertu w Odmuchowie.*

3.2. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO.

Zapotrzebowanie na ciepło jest zaspokajane przez kotłownie lokalne – opalane gazem lub olejem, indywidualne – opalane paliwem stałym lub gazem oraz piece kaflowe opalane paliwem stałym lub w niewielkim procencie energią elektryczną. Na terenie gminy planuje się inwestycje mające na celu m.in. podniesienie komfortu cieplnego i minimalizację zużycia ciepła.

KRUPSKI MŁYN

Rejon I:

Kotłownia *– ul. Tarnogórska 12, kocioł gazowo – olejowy, moc 2000 kW. Zasila budynki w rejonie ulic Tarnogórskiej, Dąbrowskiego, Prusa (Spółdzielnie Chemik), Słowackiego (Spółdzielnia Chemik), Grzegorzewska (nr 1 – Starostwo Powiatowe, nr 3 - Rejon Energetyczny). Przy ul. Tarnogórskiej 7 przeprowadzono termomodernizację ścian zewnętrznych budynku.*

Planowane inwestycje:

- *Ulica Dąbrowskiego 2 – Zespół szkół – modernizacja budynku (wymiana instalacji c.o., wymiana instalacji elektrycznej, drobne roboty wykończeniowo malarskie), termomodernizacja (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu), wymiana pokrycia dachowego, budowa sali gimnastycznej, montaż kolektorów słonecznych (ciepła woda użytkowa – rezerwowe ogrzewanie wody z kotłowni).*
- *Ulica Krasickiego 2 - Budynek ZOZ – modernizacja polegająca na dostosowaniu pomieszczeń ZOZ-u do obowiązujących wymogów sanitarnych i termomodernizacja (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu), wymiana pokrycia dachowego.*

Rejon II:

- ***Kotłownia*** *– ul. Zawadzkiego 3, kocioł gazowy, moc 220 kW. Zasilane budynki w rejonie ulic Sienkiewicza, Zawadzkiego, Norwida, Powstańców Śląskich. Zawadzkiego 3 – Przedszkole, GOK, GOPS, Biblioteka – modernizacja kompleksowa budynku wraz z termomodernizacją (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, ocieplanie ścian i stropu). Zawadzkiego 4 –ocieplone ściany*

zewnętrzne budynku, wymiana pokrycia dachowego (blacha) wraz z dociepleniem stropu. W rejonie tym została wykonana sieć ciepłownicza wraz z węzłami z możliwością podłączenia budynków do kotłowni znajdującej się na terenie NITROERG S.A. w Krupskim Młynie.

Planowane inwestycje:

- *Kompleksowa modernizacja budynku Urzędu Gminy w Krupskim Młynie przy ulicy Krasickiego 9 wraz z termomodernizacją (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu), wymiana pokrycia dachowego. Budynek zasilany z kotłowni gazowej z NITROERG S.A. w Krupskim Młynie.*

Rejon III:

***Kotłownia** – ul. Leśmiana, osiedle W – 70, kotły gazowo – olejowe, moc 2240 kW. Zasilane w ciepło budynki w rejonie ulic Kasprowicza, Leśmiana, Mickiewicza, 1-go maja, Buczka, Głównej, Świerczewskiego, K. Miarki, Stadion Sportowy. Ciepła woda użytkowa w tym rejonie jest również dostarczana z kotłowni. Ul. Buczka 3, 5, 6 – została wykonana termomodernizacja (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu), wykonano wewnętrzną instalację gazową na potrzeby kuchenek gazowych. Budynek przy Stadionie Sportowym ul. Główna 4a – powstał po rozbiórce poprzedniego budynku (po powodzi 1997 r.), ponadto wykonano termomodernizację (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu), zamontowano kolektory słoneczne (ciepła woda użytkowa – rezerwowe ogrzewanie wody z kotłowni), zasilany w ciepło z kotłowni przy ul. Leśmiana, osiedle W-70.*

KRUPSKI MŁYN - KOLONIA ZIĘTEK

Kotłownie:

Kotłownia	Ogrzewane budynki	Lokalizacja	Moc kW	Paliwo
1	2, 17	17	146	Gaz
2	13, 16	16	168	Gaz
3	4, 6, 11	6	200	Gaz
4	7, 8	7	128	Gaz
5	1, 3, 5	Planowana	Planowana	Planowana

W budynkach nr 2, 4, 6, 7, 11, 13, 16, 17 wykonano termomodernizację (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu), wymianę pokrycia dachowego, instalację gazową na potrzeby kuchenek gazowych, likwidację trzonów węglowych

i ceramicznych w pokojach, instalację c.o., wymianę wewnętrznej instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej, zewnętrznej instalacji kanalizacyjnej, wymianę zewnętrznej instalacji elektrycznej, wewnętrznej instalacji elektrycznej zasilającej przepływowe podgrzewacze wody, prace wykończeniowo – malarskie w w/w budynkach. W roku 2006 w budynku nr 8 wymieniono okna w lokalach mieszkalnych, pozostały zakres (j.w.) będzie realizowany w latach 2007-2008.

POTĘPA

W budynku przy ul. Tarnogórskiej 4a tj. GOK została wykonana kotłownia gazowa o mocy 74 kW. W budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego przy ul. Tarnogórskiej 12 znajduje się kotłownia gazowa o mocy 100 kW, ponadto przeprowadzono modernizację budynku wraz z termomodernizacją (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu), wymianę pokrycia dachowego, instalację gazową na potrzeby kuchenek gazowych oraz roboty budowlane i wykończeniowe związane z dostosowaniem pomieszczeń piwnicy oraz pięter do funkcjonowania Zespołu Szkolno-Przedszkolnego.

Planowane inwestycje:

- *Kompleksowa modernizacja i termomodernizacja (wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian i stropu) budynku GOK-u w Potępie, oraz budowa sali gimnastycznej przy budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego.*

Obecnie prowadzone są rozmowy pomiędzy Gminą Krupski Młyn, NITROERG S.A. w Krupskim Młynie, Ciepłogaz Krupski Młyn dotyczące modernizacji istniejących systemów grzewczych (kotłowni) pod kątem wykorzystania paliw odnawialnych i ekologicznych. Ponadto w latach następnych planowane jest przeprowadzenie termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.

3.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Źródłem gazu dla gminy Krupski Młyn jest stacja redukcyjno – pomiarowa I stopnia przy ul. Kotowskiej w Tworogu oraz sieć średnioprężna Dn 200,biegnaca z gminy Tworóg przez Potępę do Krupskiego Młyna. Doprowadzenie gazu ziemnego wysoko metanowego do wszystkich jednostek strukturalnych następuje poprzez odgałęzienie od ww. gazociągu tranzytowego.

W celu eliminacji kotłowni węglowych w domach jednorodzinnych oraz kotłowniach osiedlowych, zabezpieczono zapotrzebowanie grzewcze dla 100% mieszkańców.

Procent zgazyfikowania gminy wynosi 90%, jest to się o długości 14 km.

3.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Odbiorcy energii elektrycznej są zasilani z lokalnego źródła GPZ Krupski Młyn oraz położonego poza obszarem gminy GPZ 110/20 kV Pyskowice.

W zakresie sieci wysokich napięć energetyka zawodowa przewiduje perspektywicznie adaptację elementów istniejącej sieci RE 110/20 kV Krupski Młyn oraz napowietrznych linii zasilających 110kV.

3.6. TELEKOMUNIKACJA

Potrzeby telekomunikacyjne gminy Krupski Młyn są zaspokajane w pełnym zakresie i nie przewiduje się rozbudowy sieci telekomunikacyjnej, choć dopuszcza się taką możliwość w razie potrzeby.

3.7. UKŁAD KOMUNIKACYJNY GMINY

Drogi pełnią różne funkcje społeczne i gospodarcze. Zewnętrzne powiązania komunikacyjne gminy to głównie drogi o znaczeniu regionalnym. Gmina Krupski Młyn położona jest pomiędzy trzema drogami krajowymi:

- *nr 46 relacji Częstochowa - Opole,*
- *nr 40 relacji Przemyśl - Zgorzelec,*

- *nr 11 relacji Katowice – Poznań.*

Od drogi krajowej nr 11 Krupski Młyn oddalony jest o około 10 km . Odległość od pozostałych dróg krajowych wynosi ok. 30 km .

Podstawą układu komunikacyjnego gminy Krupski Młyn jest komunikacja drogowa. Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Długość dróg na terenie gminy wynosi 25 km, w tym:

- *18,9 km drogi utwardzone,*
- *6,1 drogi nieutwardzone.*

Łączna długość dróg utrzymywanych przez powiat wynosi 13,6 km, pozostała cześć podlega zarządowi gminy.

Głównymi szlakami komunikacyjnymi zlokalizowanymi w granicach gminy są trasy: Tworóg - Kielcza i Krupski Młyn – Lubliniec.

Gminę Krupski Młyn okalają trzy linie kolejowe relacji:

- *Katowice – Poznań,*
- *Częstochowa – Opole,*
- *Katowice – Opole – Wrocław.*

W przeważającej liczbie przypadków na liniach tych realizowany jest transport kolejowy. Dla przewozu osób nie ma on większego znaczenia. Na terenie gminy znajduje się stacja kolejowa w miejscowości Odmuchów-Borowiany na linii relacji Katowice – Opole – Wrocław, spełniającego rolę przystanku wykorzystywanego głównie przez turystów. Na trasie tej kursuje pociąg relacji Tarnowskie Góry – Fosowskie.

Łączna długość linii kolejowej w granicach gminy wynosi 14 km, z czego 7 km stanowią bocznice kolejowe położone na terenie miejscowości Krupski Młyn wykorzystywane głównie przez „NITRO-ERG" S.A.

3.5. GOSPODARKA ODPADAMI

Pierwszy Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Krupski Młyn został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Krupski Młyn Nr XXIV/182/05 z dnia 22.02.2005 roku.

Odpowiedzialna za zorganizowanie i właściwe funkcjonowanie systemu jest Gmina Krupski Młyn. Istniejący system zbierania odpadów komunalnych obejmuje cały jej teren. System jest obowiązkowy dla wszystkich właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie gminy, a także dla instytucji oraz podmiotów gospodarczych.

Wójt gminy zarządzeniem Nr 0152-19/06 z dnia 12.12.2006 roku określił i podał do publicznej wiadomości wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy. Zgodnie z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach okresowo dokonuje się kontroli dokumentów potwierdzających oddawanie odpadów firmom posiadającym zezwolenia na odbiór i usuwanie odpadów.

Zgodnie z obowiązującym gminnym planem gospodarki odpadami system usług w zakresie zbierania i usuwania odpadów komunalnych z terenu gminy polega na regularnej usłudze zbierania odpadów komunalnych przy użyciu znormalizowanego sprzętu do gromadzenia i wywozu odpadów. Odpowiedzialna za zorganizowanie i właściwe funkcjonowanie systemu jest Gmina. Istniejący system zbierania odpadów komunalnych obejmuje cały teren gminy - 100% mieszkańców. System jest obowiązkowy dla wszystkich właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie gminy, a także dla instytucji i firm. Funkcjonujący system gospodarki oparty jest głównie o Składowisko Odpadów Komunalnych Pyskowice – Zaolszany.

Ustalono następujące cele systemu gospodarki odpadami:

***Celem nadrzędnym** jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów "u źródła", odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów nie wykorzystanych.*

Do jego osiągnięcia konieczne jest podjęcie następujących zadań:

- *Rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów.*

- *Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,*
- *Wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.*
- *Bieżąca likwidacja dzikich wysypisk.*
- *Zwiększenie stopnia unieszkodliwiania i wykorzystania osadów ściekowych.*
- *Propagowanie czystej produkcji.*
- *Eliminacja praktyk nieprawidłowego postępowania z odpadami.*
- *Monitorowanie podejmowanych działań z zakresu gospodarki odpadami.*
- *Edukacja ekologiczna .*

Dla poszczególnych grup odpadów (tj. odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i pozostałych odpadów) sformułowano, dodatkowe cele szczegółowe.

ROZDZIAŁ III

1. ŚRODOWISKO NATURALNE – STAN OBECNY I ZA GROŻENIA

1 KLIMAT

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym obszar gminy należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej, którą charakteryzuje: średnia roczna temperatura powietrza 7,5-8°C; długość trwania pokrywy śnieżnej 60-90 dni średnioroczne sumy opadów 736 mm Z rozkładu kierunków prędkości wiatrów (dla stacji meteorologicznej Świerklaniec), wynika, że zdecydowanie dominują wiatry z sektora zachodniego (59,8%), które odznaczają się również największą prędkością (od 3,1 do 3,4 m/s), a udział pozostałych kierunków wiatru jest prawie równy (od 6,9 do 7,4%), prędkości od 2,1 do 2,7m/s. Udział cisz jest niewielki do 4,7 %.

Te czynniki meteorologiczne ulegają modyfikacji ze względu na zalesienie obszaru, które powoduje zmniejszenie prędkości wiatru od 10-30%. Korzystny dla gminy jest fakt, iż na głównych kierunkach nawiewu znajdują się kompleksy leśne, które nie tylko generują chłodne i czyste powietrze, ale stanowią również w pewnym zakresie obszary regeneracji zanieczyszczonego powietrza.

1. GEOMORFOLOGIA, UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI, GLEBY

Gmina Krupski Młyn położona jest w obrębie dwóch jednostek geomorfologicznych do których należą makroregion Niziny Śląskiej i mezoregion Równiny Opolskiej. Według podziału na jednostki geomorfologiczne gmina Krupski Młyn leży w regionie „Doliny Małej Panwi".

Na zdecydowanej większości obszaru gminy, który wznosi się na wysokości od 225,5 do 252,5 m n.p.m., występują formy geomorfologiczne obejmujące stosunkowo rozległe tarasy akumulacji rzecznej i lodowcowej, położone na różnej wysokości nad poziomem tarasu holoceńskiego. Jest to teren w zasadzie płaski -ukształtowanie powierzchni terenu cechują formy pozytywne – wydmy(w okolicach Potępy i Osiedla Ziętek) i negatywne – krawędzie erozyjne w rejonie dolin rzecznych. Na terenie gminy przeważają obszary pokryte lasami należącymi do Śląskiej Krainy rolniczo leśnej, które obok rzeki Małej Panwi są czynnikami kształtującymi środowisko naturalne gminy.

Ukształtowanie powierzchni terenu gminy charakteryzują deniwelacje nieprzekraczające 2 m, co nie stanowi środowiskowego ograniczenia w zakresie zabudowy. Większe różnice wysokości względnych z występującymi tu wydmami i krawędziami erozyjnymi w rejonie dolin rzecznych.

Na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża surowców energetycznych i skalnych. Wyjątek stanowi piasek, jego zasoby są nieudokumentowane.

Potencjalny wpływ na stan powierzchni ziemi mają:

- *stosunki wodne,*
- *zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,*
- *zanieczyszczenie atmosfery,*
- *degradacja fizyczna, chemiczna i biologiczna gleb,*
- *urbanizacja.*

Wyróżnia się zagrożenia ilościowe i jakościowe. Do zagrożeń ilościowych należy występująca na terenie Gminy:

- *erozja wodna gleb liniowa i powierzchniowa. Każdy rodzaj erozji jest czynnikiem degradującym gleby, a zwłaszcza rolniczą przestrzeń produkcyjną. Jej skutki przejawiają się w zmianach:*
  - *warunków przyrodniczych (rzeźby terenu, gleb, stosunków wodnych, roślinności),*
  - *warunków gospodarczo organizacyjnych (deformacja granic pól, rozczłonkowanie gruntów, pogłębienie dróg, niszczenie urządzeń technicznych).*

Do głównych czynników powodujących degradację terenów na obszarze Gminy należą:

- *sporadyczne występowanie nielicznych dzikich wysypisk,*
- *depozycja zanieczyszczeń z opadów,*
- *odprowadzanie ścieków do wód i gleby;*

GLEBY I ICH DEGRADACJA

Na terenie Gminy dominują gleby bielicowe i pseudobielicowe. Przydatność rolnicza gleb jest średnia, obniżona zakwaszeniem i skażeniem toksycznym w okolicach miejscowości Ziętek. Z Raportu o stanie środowiska w województwie śląskim wynika iż gleby na analizowanym terenie charakteryzują się podwyższoną zawartością metali ciężkich - kadmu, cynku, oraz WWA i siarki siarczanowej. Są one silnie zakwaszone co wpływa na mobilność i fitotoksyczność pierwiastków

śladowych. W wyniku tego może następować nadmierne pobieranie ich przez rośliny, nawet z gleb w niewielkim stopniu skażonych tymi pierwiastkami. Przy nadmiernym zakwaszeniu zaleca się wapnowanie gleb.

Gleby z terenu Gminy narażone są na zagrożenia ilościowe i jakościowe. Wpływy różnorodnych form działalności przemysłowej, rolniczej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowe i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- *rejonami przemysłowymi,*
- *rejonami budowlanymi,*
- *tras komunikacyjnych,*
- *terenami przylegającymi do zakładów przemysłowych,*
- *miejscami składowania odpadów.*

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzenie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów, nasypów i wyrównań. Ważną rolę odgrywa emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznego degradowania gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Źródłem zanieczyszczenia gleb jest również mokra depozycja zanieczyszczeń pochodzących z zanieczyszczeń powietrza.

HYDROGRAFIA I HYDROGEOLOGIA.

KLASYFIKACJA WÓD

Zasady klasyfikacji wód w Polsce w zależności od stopnia ich zanieczyszczenia określa tzw. prawo wodne, wg którego rozróżnia się 5 klas czystości. Warunkiem zakwalifikowania wody do jednej z nich jest zachowanie fizykochemiczne i biologiczne wskaźników w dopuszczalnych granicach. Przed rokiem 2001 istniał podział na 3 klasy czystości wód

KLASYFIKACJA TRÓJSTOPNIOWA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. (Dz. Ust. Nr 116 poz. 503) wyróżnia się trzy klasy czystości wód i wody pozaklasowe. Woda I klasy czystości nadaje się do picia, klasy II do hodowli zwierząt, a III do nawadniania upraw.

•*KLASA I - wody czyste nadające się do picia, do wykorzystania przez przemysł spożywczy i farmaceutyczny oraz do hodowli ryb*

•*KLASA II - wody nadające się do chowu i hodowli zwierząt gospodarczych oraz do potrzeb rekreacyjnych*

•*KLASA III - wody nadające się do zaopatrzenia zakładów przemysłowych z wyjątkiem przemysły spożywczego i farmaceutycznego oraz nawadniania terenów rolniczych i ogrodniczych*

•*WODY POZAKLASOWE - wody nadmiernie zanieczyszczone, nie odpowiadające normom*

KLASYFIKACJA PIĘCIOSTOPNIOWA

Według Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896 z 2008 r.) nowa klasyfikacja wód obejmuje pięć klas czystości I, II, III, IV oraz V.

KLASA PIERWSZA -Wody w tej klasie charakteryzują się bardzo dobrą jakością: a) spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A1, b) wartość wskaźników jakości wody nie

wskazują na żadne oddziaływanie antropogeniczne. Rozporządzenie to zostało uchylone 01.01 2005 roku, uaktualnieniem Prawa Wodnego

KLASA DRUGA - Wody w tej klasie można określić jako wody o charakterze dobrym: a) spełniają w odniesieniu do większości jakości wody wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2, b) wartość biologicznych wskaźników jakości wody wskazują na niewielki wpływ oddziaływania czynników antropogenicznych.

KLASA TRZECIA - Wody w danej klasie określić można jako wody zadowalające: a) spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2, b) wartość biologicznych wskaźników jakości wody wskazują na umiarkowany wpływ oddziaływania czynników antropogenicznych.

KLASA CZWARTA - Wody tej klasy scharakteryzować można jako niezadowalającej jakości: a) spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A3, b) wartość biologicznych wskaźników jakości wody wskazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany ilościowe i jakościowe w populacjach biologicznych.

KLASA PIĄTA - Wody danej klasy identyfikować można z wodami złej jakości: a) nie spełniają wymagań określonych dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, b) wartość biologicznych wskaźników jakości wody wykazują na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 roku (Dz.U. z 2002 r., Nr 204, poz. 1728) w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia wyróżnia się trzy kategorie jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do spożycia:

•KATEGORIA A1 – wody wymagające prostego uzdatniania fizycznego, w szczególności filtracji oraz dezynfekcji,

•KATEGORIA A2 – wody wymagające typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego w szczególności utleniania wstępnego,

koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, dezynfekcji (chlorowanie końcowe),

•*<u>KATEGORIA A3 –</u> wody wymagające wysoko sprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego w szczególności utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, adsorpcji na węglu aktywnym, dezynfekcji (ozonowanie, chlorowanie końcowe*

4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Ze struktury hydrograficznej wynika, że cały obszar gminy leży w zlewni rzeki Mała Panew, która wraz ze swoim lewobrzeżnym dopływem tj. rzeką Stołą przepływa przez środkową część gminy.

Sieć hydrograficzną gminy tworzą ponadto inne dopływy Małej Panwi jak: Piła (Liganzja), Rów Kokocki (Żelazna) oraz gęsta sieć rowów melioracyjnych i dwa zbiorniki wodne w Odmuchowie i Potępię. Mała Panew stanowiąca główną oś hydrauliczną gminy charakteryzuje się:

- *unikalnym w skali regionu zachowanym meandrującym korytem,*
- *prawie naturalnym nie zakłóconym reżimem hydrologicznym.*

Podobne cechy naturalnego układu ma również potok Piła.

Mała Panew jest rzeką średnio zanieczyszczoną: Cały środkowy bieg rzeki, od Kalet do Ozimka uważa się za zanieczyszczony na tyle by wody te zaliczyć do pozaklasowych.

Lp.	Rzeka; długość badana	Klasyfikacja na podstawie poszczególnych oznaczeń fizykochemicznych						Klasyfikacja według oznaczeń			Klasyfikacja pełna
	Nazwa przekroju pomiarowo – kontrolnego; lokalizacja punktu-kilometr rzeki	Tlen	BZT5, ChZT utlenialność	Związki biogenne (bez NO_2)	Związki mineralne	Metale ciężkie	Zawiesina	zn. bez związków	fizyko-chemicznych	bakterio-logicznych	
Rok 2000 Mała Panew – 60,8 km											
	Miotek, powyżej Kalet - 113,2 km	I	II	II	I	I	II	II	II	III	III
	Brusiek, poniżej Kalet - 99,9 km	I	III	II	I	I	III	III	III	III	III
	powyżej ujścia Stoły - 86,0 km	I	II	II	I	I	III	III	III	III	III
	powyżej m.	I	II	non	I	II	III	III	non	non	non

	Krupski Młyn - 78,3 km										
	poniżej m. Krupski Młyn - 71,0 km	I	II	III	I	II	II	II	III	non	non

Monitoring rzeki Mała Panew w odstępie kilku lat (1995 i 2002r.) miał wykazać ewentualną zmianę koncentracji metali ciężkich. Od lat wskaźnikiem deklasującym te wody jest cynk i związki biogenne. Wzięto pod uwagę wyniki badań z dwóch stanowisk badawczych: powyżej zbiornika Turawa (Schodnia Stara — stanowisko I) oraz poniżej zbiornika, za zaporą (Turawa - stanowisko II). W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono iż powyżej zbiornika Turawa, do koryta Małej Panwi metale ciężkie mogły się dostawać ze odciekami przemysłowymi odprowadzanymi z miejscowości Kalety, Krupski Młyn, Zawadzkie, Kolonowskie, Ozimek i Jedlice.

Wody rzeki Piły (Liganzja) uchodzącej do Małej Panwi we wszystkich grupach oznaczeń osiągnęła I klasę czystości. Jest to jedyna rzeka w badanej (na terenie woj. śląskiego) zlewni Odry o tak wysokiej jakości wód. Z oceny struktury hydrograficznej wynika, że wrażliwymi elementami na degradację są meandrujące koryto rzeki i czystość wód.

4.2. WODY PODZIEMNE

Cały obszar gminy zalegają utwory szczególnie podatne na infiltrację do wód podziemnych. Co oznacza, iż jest to z jednej strony obszar zasilania tych wód, z drugiej zaś strony obszar transmisji zanieczyszczeń do wód. Oznacza to jednocześnie najwyższy stopień wrażliwości tego komponentu na degradację. Efektem tego jest wyznaczenie dla ochrony GZWP na terenie gminy strefy ochronnej - ONO czyli obszar najwyższej ochrony.

Położenie Krupskiego Młyna w strefie najwyższej ochrony GZWP (Główny Zbiornik Wód Podziemnych) wskazuje na ponadlokalną rangę gminy w strukturze hydrogeologicznej. Z oceny zagrożeń dla wód podziemnych wynika, iż na terenie gminy występują źródła zanieczyszczeń punktowe – tereny przemysłowe, liniowe - np. spływy z dróg, obszarowe - tereny zabudowane.

Natomiast poza obszarem gminy znajduje się źródło zagrożeń dla wielkości i poziomu zalegania zwierciadła wód w postaci ujęcia wody Bibiela należącego do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów.

POTENCJALNE ŹRÓDŁA SKAŻENIA WÓD:

- ***Transport:*** *wycieki paliwa, wycieki transportowanych ładunków (np.: węglowodory, pestycydy, substancje chemiczne,), odladzanie dróg (np. glikol etylenowy, różne sole), osadzanie się produktów spalania, , Pb, Br, CI, cząstki (Pb, Br, Cl, WWA), kwasy, szeroka gama rozpuszczalnych i nierozpuszczalnych związków, cząstki gumy z opon (zawierające Zn i Cd);*
- ***Tereny przemysłowe i zurbanizowane****: szeroka gama ścieków, Pb, Zn itd., zużyte oleje, chloropochodne. detergenty*
- ***Unieszkodliwianie odpadów****: wycieki z zakopanych odpadów, NO_3^-, NH_4^+, Cl, SO_4^{2-}, Cl^-, Cd, PCB, mikroorganizmy ,ścieki po obróbce wodnej—materia organiczna, HPO_4^{2-},NO_3^-, NH_4^+, Cl, SO_4^{2-}*
- ***Źródła przypadkowe****: wycieki z podziemnych zbiorników, np. rozpuszczalników, produktów naftowych, niewodne fazy ciekłe ,korozja przedmiotów metalowych — Cu, Zn, Cd, Pb awarie przemysłowe, powodzie;*
- ***Przemieszczanie dalekiego zasięgu w powietrzu****: As, Pb, Cd, Hg, UO_x, Zn, NO_x, SO_4 pestycydy, WWA i przenoszone przez wiatr cząstki gleby z zaadsorbowanymi pestycydami i substancjami szkodliwymi;*

4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.

Przez zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego rozumiemy taki jego stan, w którym udział zawartych substancji stałych, ciekłych i gazowych przekracza średnią zawartość w czystym powietrzu atmosferycznym. Zanieczyszczenia powietrza mogą pochodzić ze źródeł naturalnych i sztucznych (antropogenicznych). Źródłem sztucznych zanieczyszczeń powietrza są sfery działania człowieka, przede wszystkim: przemysł, rolnictwo, komunikacja i gospodarstwa domowe.

Powietrze atmosferyczne ma ograniczone możliwości samooczyszczania, konieczna jest więc kontrola stanu jego czystości i podejmowanie przedsięwzięć chroniących je przed nadmiernym zanieczyszczeniem. Oceny stopnia zanieczyszczenia środowiska można dokonać przez pomiar stężeń zanieczyszczeń, a następnie porównanie ich wartości z dopuszczalnymi wartościami określonymi przepisami prawa. Miarą czystości środowiska jest zatem wielkość stężeń zanieczyszczeń występujących w poszczególnych jego elementach. Stężenie zanieczyszczenia jest podstawowym, charakteryzującym je parametrem. Wyraża się stosunkiem ilości zanieczyszczenia do ilości ośrodka, w którym występuje.

4.1. STAN POWIETRZA W GMINIE

Emisja zanieczyszczeń na terenie gminy Krupski Młyn ogranicza się do emisji wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz zakładów przemysłowych (głównie NITRO-ERG S.A. oraz spalania paliw w celach grzewczych). Można wyróżnić również emisję uciążliwych zapachów (ubojnia, oczyszczalnie ścieków). Wzdłuż ciągów komunikacyjnych koncentruje się emisja spalin, pyłów i hałasu. Jednak nasilenie ruchu komunikacyjnego jest niewielkie. Przede wszystkim na stan powietrza wpływ ma NITRO-ERG S.A.

Na terenie gminy większość mieszkań wyposażonych jest w instalacje CO, kotły węglowe lub akumulacyjne. Zastosowany w nich kotły są opalane gorszymi gatunkami węgla, miału i mułu węglowego. Kotły często są nieefektywne, mające zbyt niskie lub niesprawne kominy. Mogą być potencjalnym źródłem emisji do atmosfery: CO, CO_2, SO_2, NO_x, WWA, dioksan, furanów oraz pyłów i metali ciężkich. Na terenie Gminy Krupski Młyn został prawie w całości rozwiązany problem niskiej emisji, poprzez przebudowę osiedlowych kotłowni węglowych na kotłownie gazowe. Spowodowało to znaczny wzrost poprawy środowiska oraz stanu

powietrza atmosferycznego. Dzięki tym działaniom emisja zanieczyszczeń została znacznie ograniczona.

W celu poprawy stanu powietrza atmosferycznego zlecono w 2007 roku opracowanie programu ograniczenia niskiej emisji dla gminy Krupski Młyn. Dokument ten zawiera analizę stanu istniejącego oraz proponowane rozwiązania mające skutkować poprawą stanu powietrza atmosferycznego.

Na terenie gminy brak stacji monitoringu powietrza głównie ze względu na dużą lesistość gminy, pełniącą funkcję buforową dla zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Najbliższą stacją pomiarową jest stacja w Tworogu, będąca stanowiskiem pomiarów pasywnych dla dwutlenku azotu i dwutlenku siarki.

Prowadzone pomiary pozwoliły na zakwalifikowanie powiatu tarnogórskiego do ***klasy najlepszej – A*** *stanu powietrza atmosferycznego., zarówno w celu ochrony zdrowia jak i ochrony roślin. Oznacza to, że władze lokalne zobowiązane są do utrzymania powietrza w stanie dotychczasowym lub lepszym.*

Poprawa stanu powietrza ma znaczenie dla zdrowia mieszkańców i środowiska gminy zwłaszcza w okresie zimowym. Prowadzone są ciągłe działanie w celu termorenowacji budynków.

Dla zapewnienia pożądanych standardów czystości powietrza kształtujących jakość życia mieszkańców w gminie podejmuje się działania mające na celu:

- *- przeciwdziałanie powstawaniu barier dla spływu powietrza, szczególnie*
- *w dolinie rzeki (przez właściwe kształtowanie zabudowy),*
- *ograniczenie oraz likwidacja emisji ze źródeł niskich, w tym z NITRO-ERG S.A. mieszkalnych i komunikacji samochodowej.*

POTENCJALNE ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA:

Rolnictwo, wypalanie traw: aerozole pestycydów, kurz z piór ptasich. NH_3, H_2S, odory, cząstki gleby

Obszary przemysłowe i zurbanizowane: lotne związki organiczne, cząstki, aerozole (np. Pb, V. Cu. Zn. Cd. WWA. PCB, dioksyny, dym) produkty spalania paliwa - CO_x SO_x $N0_x$, As, Pb, U, V, Zn, W.WA ogniska - WWA, PCDD, PCDF, Pb, Cd itd.

Unieszkodliwianie odpadów: spalanie - gryzące dymy, aerozole i pyły (Cd, Hg, Pb, CO_x, NO_x, PCDD. PCDF, WWA) miejsca zakopywania

odpadów - CH_4, lotne związki organiczne, odpady hodowlane: CH_4 , NH_3 ,H_2S, spalanie tworzyw sztucznych (WWA, PCDD, PCDF)

Transport: gazy spalinowe, aerozole i pyły (np.: CO_x, SO_x, $N0_x$ dym, WWA PAN, 0_3, Pb, Br, Cl, V, Mo)

5. KLIMAT AKUSTYCZNY.

Zgodnie z definicją, hałasem są wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, działające za pośrednictwem powietrza na organ słuchu i inne zmysły oraz elementy organizmu człowieka. W zależności od częstotliwości drgań wyróżnia się:

- *hałas infradźwiękowy, niesłyszalny, lecz odczuwalny, o częstotliwości drgań niższej od 20 Hz,*

- *hałas słyszalny o częstotliwości w przedziale 20-20000 Hz,*

- *hałas ultradźwiękowy, niesłyszalny, ponad 20000 Hz. Określenie "wibracje" stosuje się do drgań oddziałujących nie **za** pośrednictwem powietrza lecz ciał stałych.*

Hałas jako czynnik szkodliwy towarzyszy człowiekowi od wieków. Uciążliwe i szkodliwe działanie hałasu było znane i sporadycznie wykorzystywane od tysięcy lat (trąby jerychońskie). Nigdy jednak hałas nie byt tak powszechny i uciążliwy jak obecnie. Ograniczając się do hałasów drogowych w miastach można jednak stwierdzić, że poziomy ekwiwalentne tych hałasów są następujące:

- *miasta duże 65-75 dB*

- *miasta średnie 63-73 dB*

- *miasta małe 62-71 dB*

- *tereny wiejskie i osiedlowe 45-62 dB*

U mieszkańców budynków narażonych na hałasy komunikacyjne o poziomie zewnętrznym (ekwiwalentnym) ponad 60 dB występują objawy chorobowe. Liczba mieszkańców takich budynków skarżących się na zmęczenie i wyczerpanie jest o 15% wyższa niż u mieszkańców budynków o poziomie hałasu poniżej granicy 60 dB, podobnie 50% więcej uskarża się na zakłócenia snu a 40% więcej na objawy charakterystyczne dla nerwicy serca.

Zespół zjawisk akustycznych zachodzących w środowisku, określony za pomocą parametrów akustycznych czasu i przestrzeni nazywa się umownie klimatem akustycznym środowiska zewnętrznego. Uciążliwość

hałasu dla organizmu zależy od natężenia dźwięku, jego częstotliwości i czasu trwania.

Hałasem nazywa się każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określony jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Odczucie hałasu jest więc bardzo subiektywne i zależy od wrażliwości słuchowej poszczególnych jednostek.

Podstawę prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi przede wszystkim ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Artykuł 112 stwierdza:

„Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- *utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,*
- *zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany zapobieganiu ich powstawaniu lub przenikaniu do środowiska".*

Dodatkowo uwzględnić należy rozwiązania zgodne z wymaganiami ochrony środowiska zawarte w projektach budowlanych obiektów lokalizowanych w pobliżu tras komunikacyjnych w ramach tzw. charakterystyki ekologicznej obiektu.

Wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa rozporządzanie MŚ z dnia 14 czerwca 2007r. (Dz.U. Nr 120, poz. 826 z 2007 r.). Wartości progowe poziomów hałasu wyrażone są za pomocą równoważonego poziomu hałasu i odnoszą się odrębnie dla dróg i linii kolejowych, odrębnie dla pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu, a także startów, lądowań i przelotów statków powietrznych, ustalając wartości dla pory dziennej i nocnej.

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej uwzględnione zostały również uwarunkowania zawarte w prawie wspólnotowym. Zagadnienia związane z hałasem podzielone zostały na cztery kategorie:

- *emisje hałasu z pojazdów silnikowych: Dyrektywy 78/1015/EWG (motocykle) i 96/20/WE (pojazdy silnikowe) wprowadzające limity poziomu natężenia dźwięku,*
- *emisje hałasu ze sprzętu domowego: Dyrektywa ramowa 86/594/EWG,*

- *emisje hałasu z samolotów: Dyrektywy 80/51/EWG (samoloty ponaddźwiękowe), 89/629/EWG (samoloty odrzutowe), 92/14/EWG (ograniczenie eksploatacji samolotów),*
- *sprzęt i maszyny budowlane: Dyrektywa ramowa 84/532/EWG (dopuszczalne poziomy mocy akustycznej) oraz siedem dyrektyw „córek": 84/533/EWG (sprężarki), 84/534/EWG (żurawie wieżowe), 84/535/EWG (generatory prądu), 85/537/EWG (kruszarki betonu), 85/538/EWG (kosiarki do trawy), 86/662/EWG (koparki hydrauliczne).*

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- *hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,*
- *hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,*
- *hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.*

Do najpowszechniejszych i najbardziej uciążliwych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Poziomy dźwięku środków komunikacji drogowej są wysokie i wynoszą 75-90 dB, przy dopuszczalnych natężeniach hałasu w środowisku w otoczeniu budynków mieszkalnych do 67 dB w porze nocnej i do 75 dB w porze dziennej. Częstotliwość przewozów na szlakach kolejowych zmniejszyła się, w porównaniu z początkiem lat 90-tych o co najmniej 50 %.

Zakłady przemysłowe i warsztaty usługowe są źródłami hałasu o ograniczonym zasięgu oddziaływania, wpływają one na klimat akustyczny, jednakże wpływ ten ma charakter lokalny. Takie stacjonarne źródła hałasu mogą jednak powodować uciążliwości dla osób zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie.

Głównym źródłem parasejsmicznych drgań w środowisku na obszarze gminy jest transport drogowy. Hałas i wibracje w otoczeniu dróg powodowane są natężeniem ruchu, strukturą i prędkością pojazdów oraz stanem nawierzchni.

Na terenie Krupskiego Młyna nie były prowadzone pomiaru hałasu i wibracji w środowisku. Można założyć, że na terenie Gminy najbardziej uciążliwe źródła hałasu to przemysł, zakłady drobnej wytwórczości, rzemieślnicze, usługowe oraz, komunikacja drogowa i kolejowa.

5.1 HAŁAS PRZEMYSŁOWY

Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Przyczyną wzrostu uciążliwości tego rodzaju hałasu może być rozbudowa zabudowy mieszkaniowej lokalizowanej w sąsiedztwie terenów przemysłowych.

Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, a także prowadzonych procesów technologicznych oraz funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nim terenów. Wewnątrz hal przemysłowych hałas sięga poziomu 80 - 125 dB i w znacznym stopniu przenosi się na tereny sąsiadujące. W sąsiedztwie zakładów przemysłowych poziomy dźwięku osiągają wartości od 50 dB (mało uciążliwe) do 90 dB (bardzo uciążliwe). Na terenie Krupskiego Młyna hałas przemysłowy ulega zmniejszeniu, z uwagi na restrukturyzację przemysłu.

Uciążliwość mogą powodować zakłady rzemieślnicze i usługowe zlokalizowane blisko zabudowy o charakterze mieszkalnym. Wpływ ich na ogólny klimat akustyczny gminy nie jest znaczący, jednak mogą być one przyczyną lokalnych negatywnych skutków odczuwalnych przez okolicznych mieszkańców.

5.2. HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Do najpowszechniejszych i najbardziej uciążliwych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Poziomy dźwięku środków komunikacji drogowej są wysokie i wynoszą 75-90 dB, przy dopuszczalnych natężeniach hałasu w środowisku w otoczeniu budynków mieszkalnych do 67 dB w porze nocnej i do 75 dB w porze dziennej.

Przebieg tras kolejowych przy granicach gminy stanowi zagrożenie dla jej klimatu akustycznego. Można stwierdzić, że istniejąca konfiguracja układów komunikacyjnych nie powoduje pogorszenia klimatu akustycznego Gminy.

5.3 HAŁAS OSIEDLOWY I MIESZKANIOWY

Hałas wewnątrz osiedlowy spowodowany jest przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów, głośną muzykę itp. Do tych hałasów dołącza się niejednokrotnie bardzo uciążliwy hałas wewnątrz budynku, spowodowany wadliwym funkcjonowaniem instalacji wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania, hydroforów. Według

polskiej normy, poziom hałasu pochodzący od instalacji i urządzeń budynku może wynosić w ciągu dnia 30-40 dB, nocą 25-30 dB.

W wyniku analizy w zakresie badań hałasu sformułowano następujące wnioski:

- *głównym źródłem uciążliwości na terenie Gminy jest komunikacja drogowa,*
- *hałas przemysłowy na terenie Gminy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym,*
- *hałas osiedlowy i mieszkaniowy jest zagrożeniem o charakterze lokalnym,*

Docelowym kierunkiem działań planistycznych dotyczących ograniczania uciążliwości hałasu powinno być odpowiednie planowanie i projektowanie przebiegu tras komunikacyjnych wraz z zabezpieczeniami akustycznymi..

5.4. WIBRACJE.

Źródła wibracji można podzielić na dwa główne rodzaje:

- *wibracje pochodzące od narzędzi i urządzeń,*
- *wibracje przenoszone z podłoża, np. z drgających platform, podłóg, siedzeń w pojazdach mechanicznych itp.*

Szkodliwość wibracji zależy od wielkości natężenia źródła charakteru zmian, w czasie oraz długotrwałości działania. Na wibracje narażony jest każdy człowiek zarówno w pracy jak i w życiu codziennym. Wibracje i wstrząsy, podobnie jak hałas, przenoszone są przez wzbudzone do drgań konstrukcje budynków mieszkalnych. Skutkiem oddziaływania wibracji na człowieka są zmiany w układzie nerwowym, krążenia, narządach ruchu oraz układzie pokarmowym. Dlatego też wibracje należy zmniejszać lub likwidować w miejscach ich powstawania m.in. poprzez zmiany w konstrukcji aparatury i maszyn, stosowanie elastycznych podłoży (guma, korek), ekranów tłumiących wibracje itp.

Klasyfikacja źródeł hałasu i wibracji wyróżnia źródła pojedyncze (np. środki komunikacji, transportu i produkcji w obiektach i na zewnątrz) oraz źródła zgrupowane na określonej przestrzeni (drogi, lotniska, dworce, zajezdnie, stacje rozrządowe, obiekty przemysłowe, rozrywkowe, sportowe itp.). Dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska przyrodniczego mają hałasy komunikacyjne. Oprócz właściwości źródeł hałasu, na klimat akustyczny środowiska w dużym stopniu oddziałuje lokalizacja obiektów komunikacyjnych (np. lotnisk) i przemysłowych wraz z prowadzącymi do nich trasami komunikacyjnymi.

Poziomy dźwięku, których źródłem są środki komunikacji drogowej i kolejowej, wynoszą od 75 do 95 dB, w podziale na poszczególne rodzaje pojazdów przedstawia się to następująco:

- *pojazdy jednośladowe 79-87 dB,*
- *samochody ciężarowe 83-93 dB,*
- *autobusy i ciągniki 85-92 dB,*
- *samochody osobowe 75-84 dB,*
- *maszyny drogowe i budowlane 75-85 dB,*
- *pojazdy zakładów oczyszczania 77-95 dB.*

Powyższe wartości przekraczają o kilka decybeli wymagania określone dla krajowych producentów przez polską normę. Natomiast dopuszczalne poziomy hałasu, określone dla środowiska innymi przepisami do maksimum 45-60 dB, są przekraczane aż o 12 do 37 dB. Istotną rolę w kształtowaniu klimatu akustycznego środowiska odgrywa układ dróg na danym terenie.

6. SZATA ROŚLINNA

W obrębie Gminy występują ekosystemy zróżnicowane pod względem przyrodniczym i funkcjonalnym, jednak dominują zdecydowanie zbiorowiska naturalne (lasy) oraz ruderalne, przy stopniowym zanikaniu wielu gatunków. Ze względu na aktywność biologiczną (potencjał przyrodniczy) ekosystemów, będącą podstawowym wyznacznikiem ich rangi w strukturze przyrodniczej Gminy, wyróżniono następujące podstawowe rodzaje ekosystemów (kolejność rodzajów ekosystemów wyraża malejący stopień aktywności biologicznej):

- *lasy,*
- *łąki i pastwiska,*
- *agrocenozy,*
- *sady i ogrody,*
- *zieleń urządzona,*
- *tereny zdegradowane (pozbawione pokrywy roślinnej lub z roślinnością inicjalną)*

W strukturze ekosystemów Gminy dominującą rolę odgrywają najbardziej aktywne biologicznie ekosystemy leśne (3264,97ha - 82,1% pow. gminy) będące częścią większego kompleksu lasów lubliniecko - tarnogórskich, w którym skupiska borowe zajmują największe powierzchnie.

Zbiorowiska te są na terenie gminy zróżnicowane, w zależności od warunków siedliskowych, przy czym największe powierzchnie zajmuje bór świeży (występuje w miejscowościach:(Krupski Młyn, Żyłka i Potępa). Tereny te objęte są typową gospodarką leśną, prowadzoną na ogół zgodnie z warunkami siedliskowymi. Mniej często występuje kontynentalny bór mieszany (Krupski Młyn). Lasy liściaste zajmują niewielkie powierzchnie w sąsiedztwie koryt rzecznych i występują przede wszystkim jako zbiorowisko łęgowe i olszowe. Charakteryzują się one starym dorodnym drzewostanem, o typowej strukturze i składzie gatunkowym.

Roślinność nieleśna jest reprezentowana przez:

- *- zbiorowiska związane z siedliskami wodnymi i bagiennymi (Odmuchów, Żyłka),*
- *- zbiorowiska murawowe i łąkowe (Żyłka),*
- *- zbiorowiska antropogeniczne (ogrody przydomowe, ogródki działkowe, zieleń urządzona).*

Zieleń urządzona to obszary różnej wielkości i rangi stworzone przez człowieka. Na terenie gminy Krupski Młyn należą do nich: zieleńce,

cmentarze, ogródki przydomowe, zieleń obiektów sportowych, zieleń izolacyjna zieleń przyuliczna. Znaczenie tych obszarów jest wielorakie. Tereny zieleni urządzonej kształtują warunki przestrzenne i zdrowotne życia w gminie, modyfikują klimat lokalny, wpływają na walory estetyczne krajobrazu, są miejscem wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców. Stara, zabytkowa zieleń, kształtowana wraz z rozwojem Gminy posiada - wraz z architekturą, której towarzyszy - walor historyczny.

6.2. OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZE CHRONIONE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ PRAWNĄ.

Krajobraz gminy scharakteryzowano jako mieszkaniowo – parkowy, w części zainwestowanej harmonijny, złożony z elementów naturalnych i kulturowych. Jego walory są unikatowe w skali regionu.

Obszar Krupskiego Młyna posiada wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe związane głównie z występowaniem kompleksów leśnych - unikatowych w skali województwa - z towarzyszącymi jej okazami flory i fauny. Świat zwierząt jest związany przede wszystkim z terenami leśnymi, ale występują tu również gatunki związane ze zbiorowiskami otwartymi, jak i ze zbiorowiskami wodnymi.

Rozpoznanie przyrodnicze wykazało, iż na terenie gminy występuje stosunkowo duża bioróżnorodność wyrażona:

- *w zasobach informacji ekologicznej w postaci dobrze zachowanych (nie przekształconych) zbiorowiskach roślinnych,*
- *w zasobach informacji genetycznej, szczególnie wyrażonej występowaniem:*

1) gatunków chronionych (całkowicie i częściowo),

2) gatunków regionalnie rzadkich i zagrożonych:

- *czermień błotna: zbiorniki wodne, rzadko- Ziętek,*
- *turzyca siwa: podmokłe miejsca, rzadko-Ziętek,*
- *siedmiopalecznik błotny: rozlewiska cieków, dość często-Krupski Młyn,*
- *pępawa błotna: zarośla nadwodne, dość rzadko-Potępa,*
- *wiosnówka pospolita: piaszczyste miejsca, rzadko-Żyłka,*
- *okrężnica bagienna: leśne czyste potoki, dość rzadko-Ziętek,*
- *żabiścieg pływający: zbiorniki wodne, pojedyncze stanowiska-Odmuchów,*
- *wywłócznik kłosowy: zbiorniki wodne, dość często-Odmuchów,*
- *rdestnica pływająca: zbiorniki wodne, rzadko-Ziętek,*
- *strzałka wodna: zbiorniki wodne, Ziętek,*

- *spirodela wielokorzeniowa: zbiorniki wodne, Odmuchów,*
- *fiołek błotny: bagna, dość często-Ziętek, Potępa, Odmuchów.*

Wysoki stopień różnorodności biologicznej powoduje, iż tereny leśne gminy zostały uznane jako obszar węzłowy o randze krajowej w Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-PL (który stanowią lasy lubliniecko - tarnogórskie).

Na terenie gminy Krupski Młyn zlokalizowane są następujące obszary i obiekty przyrodnicze chronione prawem:

Tabela nr	Obszary chronionego krajobrazu [nazwa)	Wyszczególnienie
Pomniki przyrody, wyszczególnienie, lokalizacja		a) Dąb szypułkowy – Nr 66 – 1953 – park gminny, Krupski Młyn b) Dąb szypułkowy – Nr 67 – 1954 – nad Małą Panwią c) Dąb szypułkowy – Nr 68 – 1954 – przy bramie NITROERG S.A. w Krupskim Młynie d) Dąb szypułkowy – Nr 69 – 1954 – NITROERG S.A. w Krupskim Młynie
Użytki ekologiczne		łąka „Żory" w Krupskim Młynie, łąka w Potępie przy drodze do Żyłki, łąka w Potępie, w północno –wschodniej części wsi
Lesistość-stan na dzień 31grudnia		82,1
Powierzchnia lasów ogółem [ha]		3240,7
Powierzchnia lasów będących własnością Skarbu Państwa [ha]		3200
Powierzchnia lasów będących własnością gminy [ha]		35
Powierzchnia lasów prywatnych [ha]		5,7
Lesistość [%]		82,1

Na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie w obszarze gminy Krupski Młyn występują następujące rośliny chronione objęte ochroną gatunkową (stan na lipiec 2008 r.):

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Leśnictwo	Oddział Pododdział	Ilość [ar]
1	Grzybień biały	Nymphaea alba	Krupski młyn	126A	10
2	Konwalia Majowa	Convalaria majalis	Krupski młyn	119	0,05
3	Grążel żółty	Nuphar lutea	Krupski młyn	116	0,03
4	Grążel żółty	Nuphar lutea	Krupski młyn	91	0,1

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Leśnictwo	Oddział Pododdział	Ilość [ar]
5	Bagno zwyczajne	Ledum palustre	Krupski młyn	22	0,05
6	Bagno zwyczajne	Ledum palustre	Krupski młyn	21	0,1
7	Bagno zwyczajne	Ledum palustre	Krupski młyn	56	0,05

7. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska to katastrofy wywołane przez siły natury oraz zagrożenia powodowane przez wszelkiego typu awarie infrastruktury technicznej stwarzające zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz powodują konieczność prewencji i przeciwdziałania w celu zapewnienia bezpieczeństwa społeczeństwu gminy.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 25, poz. 150 z 2008 r.), zwanego dalej „POŚ", wprowadziła pojęcie poważnej awarii. Zgodnie z art. 3 pkt. 23 poważną awarią jest zdarzenie, które spełnia następujące warunki:

- *jest zdarzeniem (sytuacją) odbiegającą od stanu normalnego (np. wypadek cysterny drogowej, awaria instalacji przemysłowej, rozszczelnienie zbiornika itp.), w szczególności emisją, pożarem lub eksplozją,*
- *ma miejsce w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu,*
- *występuje w nim co najmniej jedna substancja niebezpieczna (odpowiadająca definicji podanej w art. 3 pkt 37 Poś lub innym przepisom dotyczącym substancji niebezpiecznych),*
- *w ilości która prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.*

Art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej ustawą o IOŚ, nałożył na organy właściwe do zwalczania poważnych awarii obowiązek informowania o nich Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obowiązek ten dotyczył zarówno awarii, które miały miejsce na obszarze kraju, również tych, które miały skutki transgraniczne. Kryteria, które określały te awarie zostały podane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2003 r. Nr 5 poz. 58).

Obowiązek informowania Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Departamentu Przeciwdziałania Poważnym Awariom, o występowaniu wymienionych zdarzeń wynika z rozdziału V pkt 5 „Szczegółowych zasad postępowania inspektorów ochrony środowiska w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zasady współdziałania

z innymi organami administracji publicznej" (str. 9), zwanych dalej „Zasadami". Zostały one opracowane i wprowadzone w życie na podstawie art. 8a ust. 1 ustawy o IOŚ.

Na terenie gminy zlokalizowane są NITRO-ERG S.A. w Krupskim Młynie; zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, spełniający kryteria zawarte w kolumnie 5 Tabeli 1 lub w kolumnie 3 Tabeli 2 załącznika do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. (Dz. U. Nr 30, poz. 208).

	Poważne awarie na terenie NITR-ERG S.A. w Krupskim Młynie			
Data zdarzenia	Lokalizacja	Rodzaj zdarzenia	Opis	
20 maja 1993 r.	Krupski Młyn, gm. Krupski Młyn pow. tarnogórski woj. śląskie	Wybuch dynamitu „Dynex" konfekcjonowanego w NITRO-ERG S.A.	Katastrofa miała miejsce w Zakładach Tworzyw Sztucznych „Nitro-Erg". spowodował śmierć 6 pracowników oraz m.in. całkowite zniszczenie jednego z obiektów przemysłowych.	Zagrożenie zlikwidowano
04 czerwca 2001 r.	Krupski Młyn gm. Krupski Młyn pow. tarnogórski woj. śląskie	Wybuch i pożar zbiornika zawierającego kwas ponitracyjny.	Przeprowadzenie przez Delegaturę w Częstochowie rozpoznania zdarzenia, z którego wynikało, że: na oddziale uszlachetniania oleju napędowego doszło do wybuchu zbiornika, zawierającego kwas ponitracyjny, oraz do pożaru obiektu; w czasie wybuchu nastąpiło uszkodzenie ścian i dachu obiektu oraz rozszczelnienie zbiornika o pojemności 2,5 m^3 i wyciek kwasu ponitracyjnego na tacę; wyciek skierowano z tacy na zbiornik neutralizacyjny zakładowej oczyszczalni ścieków; sprawca zdarzenia: Zakłady Tworzyw	Zagrożenie zlikwidowano

			Sztucznych "NITRON" S.A. w Krupskim Młynie; akcje ratowniczą polegającą na dokonaniu rozpoznania i ugaszeniu pożaru przeprowadziła jednostka ratownictwa KP PSPoż. z Tarnowskich Gór. Czasowo odcięto odpływ zakładowej oczyszczalni ścieków do rzeki Mała Panew.	
20 lipca 2005 r.	Krupski Młyn gm. Krupski Młyn pow. tarnogórski woj. śląskie	Wybuch mieszaniny nitroestrów na terenie Zakładów	W wyniku wybuchu 8 osób zostało poszkodowanych, w tym 6 hospitalizowano. Zniszczeniu uległ magazyn i część obiektów sąsiadujących. W wyniku awarii wyemitowano ok. 682 kg dwutlenku węgla i ok. 217 kg tlenków azotu. Straty materialne oszacowano na ok. 2 mln zł (pozycja 74 rejestru poważnych awarii w 2005 r.).	Zagrożenie zlikwidowano

Poważne awarie, powodowały dwa rodzaje skutków:

- *skutki wobec osób (ranni, przypadki śmiertelne), w tym także zdarzenia, w których nastąpiło zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi,*
- *skutki w środowisku (zanieczyszczenie gruntów i wód).*

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są jeszcze dwa inne zakłady mogące być źródłem nadzwyczajnych zagrożeń środowiska:

- *Laboratorium Uszlachetniania i Zastosowania Substancji Chemicznych „Chempur" siedziba: 41-940 Piekary Śląskie, ul. Jana Lortza 70 A, filia Krupski Młyn, ul. Krasickiego; - produkcja i konfekcjonowanie odczynników chemicznych.*
- *Dakis Sp. z o.o. BIOTIMEX S.C. ul. Zawadzkiego 9 42-693 Krupski Młyn - produkcja preparatów do dezynfekcji układu wodnego i powietrznego w wannach do hydromasażu, preparatów przeciwpianotwórczych dla przemysłu, preparatów silikonowych dla przemysłu gumowego i tworzyw sztucznych oraz gospodarstwa domowego*

7.1. POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO GMINY

Podejmowane przez władze lokalne działania mają zapewniać mieszkańcom Gminy poprawę bezpieczeństwa ekologicznego m.in. poprzez:

- *promowanie gospodarki proekologicznej;*
- *promowanie działalności przyjaznej środowisku (m.in. turystyka i leśnictwo);*
- *poprawę systemu komunikacyjnego w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza ;*
- *utworzenie systemu monitoringu środowiska;*
- *modernizację przemysłu i poprawę gospodarki ściekami;*
- *kontynuacja termorenowacji gminy.*

ROZDZIAŁ IV

CELE POLITYKI EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA

Polityka ekologiczna jest to świadoma i celowa działalność władz różnych szczebli w odniesieniu do środowiska przyrodniczego. Polityka określa cele, metody środki zarządzania środowiskiem. Poniższe zapisy zostały wyprowadzone z obowiązujących dokumentów wyższego rzędu.

1.2. ZASADY I CELE POLITYKI EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA

„Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010" jest realizacją ustaleń ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, która w art. 13 – 16 wprowadza obowiązek przygotowania i aktualizowania co cztery lata polityki ekologicznej państwa.

W 1990 r. powstał pierwszy dokument „Polityka ekologiczna państwa", przyjęty przez Radę Ministrów, a następnie w 1991 r. zaakceptowany przez Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej. W 2000 r. została sporządzona „II Polityka ekologiczna państwa", która w 2001 r. została zaakceptowana przez Parlament. Ustala ona cele ekologiczne do 2010 i 2025 r.

Opracowany w 2002 r. Program Wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa, na lata 2002 – 2010 jest dokumentem o charakterze operacyjnym, tj. wskazującym wykonawców i terminy realizacji konkretnych zadań lub pakietów zadań, przewidzianych do realizacji, zgodnie z polityką ekologiczną państwa w latach 2002 – 2010, a także szacującym niezbędne nakłady i źródła ich finansowania.

Politykę ekologiczną, obejmującą lata 2003 – 2006 oraz 2007 – 2010, należy traktować jako aktualizację i uszczegółowienie długookresowej II Polityki ekologicznej państwa, przede wszystkim w nawiązaniu do priorytetowych kierunków działania określonych w przyjętym VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska.

W Unii Europejskiej funkcjonują średniookresowe programy działań na rzecz środowiska, tak więc dostosowana do wymagań nowej ustawy Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010 wpisuje się również w funkcjonującą w tej dziedzinie praktykę. Aktualny, szósty program

takich działań obowiązuje właśnie do 2010 r. Jest to tym bardziej warte podkreślenia, że znaczną część objętych „Polityką ..." działań Polska będzie realizować już jako członek Unii.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010 została przygotowana i będzie realizowana równolegle ze sporządzonymi wielokrotnie aktualizowanym „Narodowym programem przygotowania do członkostwa", a zwłaszcza przyjętym dokumentem zawierającym końcowe ustalenia i przyjęte przez Polskę zobowiązania (CONF-PL 95/01).

Ustawa Prawo ochrony środowiska w art. 13 stwierdza, że polityka ekologiczna państwa ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska. Oznacza to przede wszystkim, że polityka ta powinna być elementem równoważenia rozwoju kraju i harmonizowania z celami ochrony środowiska celów gospodarczych i społecznych. Oznacza to także, że realizacja polityki ekologicznej państwa w coraz większym stopniu powinna dokonywać się poprzez zmiany modelu produkcji i konsumpcji, zmniejszanie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności gospodarki oraz stosowanie najlepszych dostępnych technik i dobrych praktyk gospodarowania, a dopiero w dalszej kolejności poprzez typowo ochronne, tradycyjne działania takie jak oczyszczanie gazów odlotowych i ścieków, unieszkodliwianie odpadów.

Oznacza to również, że aspekty ekologiczne powinny być obligatoryjnie włączane do polityk sektorowych we wszystkich dziedzinach gospodarowania, a także do strategii i programów rozwoju na szczeblu regionalnym i lokalnym.

***Nadrzędną wartością w polityce ekologicznej państwa jest człowiek**, co oznacza, że zdrowie społeczeństwa, komfort środowiska, w którym żyją i pracują ludzie, życie obywatela są głównym kryterium realizacji polityki ekologicznej na każdym szczeblu. Polityka ekologiczna państwa ma służyć zaspokojeniu rosnących potrzeb człowieka.*

***Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest przyjęta w Konstytucji RP zasada zrównoważonego rozwoju,** która uzyskała prawo obywatelstwa wśród społeczeństw świata w wyniku Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych.*

Właściwemu osiąganiu celów polityki ekologicznej sprzyja przestrzeganie następujących zasad:

- ***Zasada równorzędności*** *polityki ekologicznej , gospodarczej i społecznej.*
- ***Zasada integralności polityki ekologicznej*** *z każdą wyodrębnioną polityką sektorową w skali państwa z polityka międzynarodową, (uwzględnienie celów ekologicznych na równi z celami gospodarczymi i społecznymi).*
- ***Zasada równego dostępu*** *do środowiska przyrodniczego i jednakowego obowiązku jego ochrony.*
- ***Zasada „zanieczyszczający płaci"*** *(odpowiedzialność za skutki zanieczyszczenia i stwarzania zagrożeń ponosi jednostka użytkująca zasoby środowiska),*
- ***Zasada uspołecznienia*** *przez stworzenie warunków do uczestnictwa obywateli,*
- ***Zasada ekonomizacji*** *polityki ekologicznej, czyli osiągania postawionych celów minimalnym nakładem sił i środków,*
- ***Zasada przezorności*** *(podwojenie działań, gdy pojawia się uzasadnione prawdopodobieństwo wystąpienia problemu),*
- ***Zasada prewencji*** *(podejmowanie działań zabezpieczających na wszystkich etapach realizacji przedsięwzięć),*
- *Zasada stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT),*
- ***Zasada subsydiarności*** *(stopniowe przekazywanie kompetencji i uprawnień na niższych szczeblach zarządzania środowiskiem),*

Cele polityki ekologicznej państwa przedstawione są poniżej:

Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody.

Poprawa środowiska ma nastąpić miedzy innymi w skutek następujących działań:

- *utworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000,*
- *znacznego wzrostu lesistości w Polsce z 28,5 % w 2001 roku do ok. 30% w 2020 roku,*
- *ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów,*
- *ochrony terenów wodno – błotnych,*
- *racjonalizacji użytkowania wody,*
- *zmniejszenia materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i odpadowości gospodarki, wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,*
- *ochrony gleb,*
- *ochrony zasobów kopalin i wód podziemnych,*
- *kształtowania stosunków wodnych i ochrony przed powodzią.*

Główne cele polityki :

W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU

- *utrzymanie na odpowiednim poziomie różnorodności biologicznej i krajobrazowej,*
- *zwiększenie powierzchni obszarów chronionych (do 1/3 terytorium kraju),*
- *renaturalizacja i poprawa stanu najcenniejszych, zniszczonych ekosystemów i siedlisk,*
- *restytucja wybranych gatunków*
- *ochrona zasobów gleb użytkowanych przyrodniczo przed ich wyłączeniem z tego użytkowania,*
- *rekultywacja i renaturalizacja obszarów zdegradowanych,*
- *zwiększenie skuteczności ochrony obszarów objętych ochroną prawna,*
- *rozwój prac badawczych i inwentaryzacyjnych w zakresie oceny stanu i rozpoznania zagrożeń bioróżnorodności,*
- *utrzymanie krajobrazu rolniczego, zwiększenie wsparcia i rozwoju rolnictwa ekologicznego,*
- *zapewnienie ochrony i racjonalnego gospodarowania bioróżnorodnością,*
- *wzrost stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa i władz lokalnych,*
- *zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach przyrodniczo cennych,*
- *zapewnienie przeciwdziałania wprowadzania obcych gatunków, zagrażających integralności naturalnych ekosystemów i siedlisk.*

W ZAKRESIE OCHRONY I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU LASÓW

- *wzbogacanie i racjonalne użytkowanie zasobów leśnych,*
- *dalsze zwiększanie lesistości, stałe powiększanie zasobów leśnych,*
- *rozszerzanie zasięgu renaturalizacji obszarów leśnych,*
- *kształtowanie lasu wielofunkcyjnego (poprawa funkcji wodochronnej, klimatotwórczej, glebochronnej),*
- *wdrożenie zasad ochrony i powiększenie różnorodności biologicznej w lasach na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym,*
- *zachowanie zdrowotności i żywotności ekosystemów leśnych,*
- *zapewnienie ochrony leśnych zasobów genowych,*

- *racjonalne, zgodne z zasadami przyrody, użytkowanie zasobów leśnych,*
- *zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego lub odtworzenie śródleśnych zbiorników wodnych,*
- *utrzymanie i wzmacnianie społeczno – ekonomicznej funkcji lasów,*
- *ochrona gleb leśnych,*
- *wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień jako czynnika ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz racjonalnego użytkowania przestrzeni przyrodniczej,*
- *zapewnienie lasom i zadrzewieniom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym,*
- *poprawa stanu i produkcyjności lasów prywatnych.*

W ZAKRESIE OCHRONY GLEB

- *przeciwdziałanie przejmowania gleb nadających się do wykorzystania rolniczego lub leśnego na inne cele, zwłaszcza inwestycyjne,*
- *podniesienie poziomu wiedzy użytkowników gleb i gruntów w zakresie możliwości eksploatacji gleb,*
- *doskonalenie struktur organizacyjnych zajmujących się problematyką ochrony gleb, racjonalnego ich użytkowania, przygotowania programów działań w tym zakresie,*
- *wprowadzenie w rolnictwie sposobu produkcji zgodnego z ustawą o rolnictwie ekologicznym,*
- *objecie monitoringiem gleb rejestracji zmian wynikających z rodzaju i intensywności eksploatacji oraz oddziaływania negatywnych czynników,*
- *przywracanie wartości użytkowej glebom, które uległy degradacji (oczyszczanie, rekultywacja, odbudowa właściwych stosunków wodnych),*
- *maksymalne zagospodarowanie terenów poprzemysłowych.*

- *ograniczenie wydobycia kopalin, jeśli możliwe jest znalezienie substytutu danego surowca,*
- *zwiększenie efektywności wykorzystania rozpoznanych i eksploatowanych złóż,*
- *objęcie ochroną zasobów kopalin leczniczych i wód podziemnych, zwłaszcza głównych zbiorników tych wód,*
- *poszerzanie wiedzy o budowie geologicznej Polski i kontynuowanie prac w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i dokumentowania nowych złóż,*
- *ograniczanie naruszeń środowiska towarzyszących eksploatacji kopalin i pracom geologicznym.*
- *w zakresie biotechnologii i organizmów zmodyfikowanych genetycznie*
- *podnoszenie świadomości społecznej w zakresie biotechnologii i bezpieczeństwa biologicznego,*
- *rozwijanie współpracy międzynarodowej w zakresie bezpieczeństwa biologicznego.*

Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii

Poprawa środowiska ma nastąpić miedzy innymi w skutek następujących działań:

- *wprowadzenie wskaźników wodochłonności, materiałochłonności i energochłonności produkcji do systemu statystyki publicznej,*
- *budowa instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych,*
- *zorganizowanie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i zreorganizowanie regionalnych zarządów.*

Główne cele polityki:

W ZAKRESIE MATERIAŁOCHŁONNOŚCI, WODOCHŁONNOŚCI, ENERGOCHŁONNOŚCI I ODPADOWOŚCI GOSPODARKI

- *wprowadzenie systemu kontroli wodochłonności produkcji,*
- *ograniczenie zużycia wody z wód podziemnych,*
- *zmniejszenie energochłonności i materiałochłonności poprzez wprowadzenie nowoczesnych technologii,*
- *intensyfikacja stosowania obiegów zamkniętych oraz wtórnego wykorzystania mniej zanieczyszczonych ścieków,*

W ZAKRESIE WYKORZYSTANIA ENERGII ODNAWIALNE

- *wzrost produkcji ze źródeł odnawialnych,*

W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ

- *eliminowanie wykorzystania wód podziemnych na cele przemysłowe,*
- *racjonalizacja zużycia wody,*
- *efektywna ochrona przed powodzią.*

Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i wzrost bezpieczeństwa ekologicznego.

Poprawa jakości środowiska i wzrost bezpieczeństwa ekologicznego ma nastąpić miedzy innymi w skutek podjęcia działań dotyczących:

- *jakości wód,*
- *jakości powietrza,*
- *gospodarowania odpadami,*
- *bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego,*
- *poważnych awarii przemysłowych,*
- *oddziaływania hałasu,*
- *oddziaływania pól elektromagnetycznych.*

Główne cele polityki:

W ZAKRESIE JAKOŚCI WÓD

- *osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wszystkich rodzajów wód pod względem jakościowym i ilościowym,*
- *zapobieganie zanieczyszczeniom wód powierzchniowych i podziemnych ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania „u źródła”,*
- *ochrona wód Morza Bałtyckiego przed substancjami biogennymi i niebezpiecznymi oraz przed nadmiernym eksploatowaniem zasobów żywych,*
- *przywracanie wodom podziemnym i powierzchniowym właściwego stanu ekologicznego, a przez to zapewnienie odpowiednich źródeł poboru wody do picia,*
- *zlewniowe zarządzanie gospodarką wodną i jakością wód,*

W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA PRZED ZANIECZYSZCZENIEM

- *poprawa stanu czystości powietrza,*
- *uzyskanie norm emisyjnych wymaganych przez przepisy UE,*
- *konsekwentne przechodzenie na likwidację zanieczyszczeń „u źródła”,*
- *coraz szersze normowanie emisji w przemyśle, energetyce i transporcie,*
- *wprowadzanie norm ograniczających emisję do powietrza zanieczyszczeń w procesie produkcyjnym (w pełnym cyklu życia produktów i wyrobów),*

W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI

- *pełne wprowadzanie w życie regulacji prawnych dot. odpadów,*
- *zapobieganie powstawania odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów „u źródła”,*
- *zwiększenie poziomu odzysku odpadów,*
- *stwarzanie podstaw dla nowoczesnego gospodarowania odpadami komunalnymi,*
- *zbudowanie krajowego systemu unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych,*
- *w zakresie bezpieczeństwa chemicznego:*
- *włączenie się Polski do realizacji międzynarodowych programów związanych*
  z bezpieczeństwem chemicznym i biologicznym,
- *harmonizowanie polskich przepisów prawnych z przepisami UE oraz wdrażanie wymogów i zaleceń,*

W ZAKRESIE POWAŻNYCH AWARII

- *eliminowanie lub zmniejszenie skutków dla środowiska z tytułu poważnych awarii,*
- *sporządzenie ocen ryzyka obiektów, planów operacyjno – ratowniczych wojewódzkich i powiatowych planów zarządzania ryzykiem,*
- *doskonalenie istniejącego systemu ratowniczego na wypadek zaistnienia awarii i klęsk żywiołowych,*
- *wprowadzenie systemu ubezpieczeń ekologicznych,*
- *w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego:*
- *zmniejszenie skali narażania ludności na ponadnormatywny poziom hałasu,*
- *nie dopuszczanie do pogorszenia się klimatu akustycznego tam, gdzie obecnie sytuacja jest korzystna,*
- *kontrola i ograniczenie emisji do środowiska promieniowania niejonizującego,*
- *stworzenie struktur zajmujących się monitorowaniem i badaniem pól elektromagnetycznych,*
- *kształtowanie zieleni zorganizowanej pełniących funkcje ochronne,*
- *harmonizacja polskich przepisów z odpowiednimi dyrektywami UE,*
- *poprawa systemu transportu zbiorowego,*
- *produkcja urządzeń i pojazdów o hałaśliwości zgodnej z normami międzynarodowymi.*

- *włączenie się Polski do wysiłków społeczności międzynarodowej na rzecz ochrony klimatu globalnego,*
- *zintegrowanie polskiej polityki ochrony klimatu z polityką UE,*
- *wypełnienie przez Polskę zobowiązań do redukcji emisji gazów cieplarnianych o 6 % w stosunku do roku bazowego,*
- *zapewnienie realizacji polityki ochrony klimatu na poziomie sektorów gospodarczych i przedsiębiorstw.*

1.3. Cele realizacyjne „Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014”[2] :

- *1. Wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska.*
- *2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody.*
- *3. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii.*
- *4. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski.*
- *5. Ochrona klimatu.*

Limity krajowe

W II Polityce Ekologicznej Państwa ustalone zostały ważniejsze limity krajowe, związane z racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych i poprawą stanu środowiska. Limity te mają być osiągnięte do 2010 r. Są to:

- *zmniejszenie wodochłonności produkcji o 50 % w stosunku do stanu w 1990 r. (w przeliczeniu na PKB i wartość sprzedaną w przemyśle),*
- *ograniczenie materiałochłonności produkcji o 50 % w stosunku do 1990 r., w taki sposób, aby uzyskać co najmniej średnie wielkości dla państwa OECD (w przeliczeniu na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PKB),*

[2] Projekt dokumentu

- *ograniczenie zużycia energii o 50 % w stosunku do 1990 r. i 25 % w stosunku do 2000r. również w przeliczeniu na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PBK),*
- *dwukrotne zwiększenie udziału odzyskiwanych i ponownie wykorzystywanych w procesach produkcyjnych odpadów przemysłowych w porównaniu ze stanem z 1990 r.,*
- *odzyskanie i powtórne wykorzystanie co najmniej 50 % papieru i szkła z odpadów komunalnych,*
- *pełna (100 %) likwidacja zrzutów ścieków nieoczyszczonych z miast i zakładów przemysłowych,*
- *zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych w stosunku do stanu z 1990 r., z przemysłu o 50 %, z gospodarki komunalnej (na terenie miast i osiedli wiejskich) o 30 % i ze spływu powierzchniowego – również o 30 %,*
- *ograniczenie emisji pyłów o 75 %, dwutlenku siarki o 56 %, tlenków azotu o 31 %, niemetanowych lotnych związków organicznych o 4 % i amoniaku o 8 % w stosunku do stanu w 1990 r.,*
- *do końca 2005 r. wycofać z użytkowania etylinę i przejść wyłącznie na stosowanie benzyny bezołowiowej.*

Powyższe limity krajowe przyjęto jako punkt odniesienia w zakresie realizacji celów polityki ekologicznej województwa.

Limity określone w Polityce ekologicznej państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010.

Lp.	Limity
1.	Wzrost lesistości do 30 % w 2020 r., zgodnie z krajowym programem zwiększenia lesistości (2003).
2.	Europejska sieć ekologiczna NATURA 2000, średnio 15 %
3.	Rekultywacja starych składowisk od 2003 r.
4.	Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód powierzchniowych (zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną) do 2015 r.
5.	Redukcja biogenów w dorzeczu Wisły i Odry ze ścieków komunalnych o 75 % do 2015 r.
6.	Zaprzestanie odprowadzania do Bałtyku substancji niebezpiecznych do 2006 r.
7.	Wyposażenie aglomeracji liczących powyżej 15 tys. mieszkańców w oczyszczalnie ścieków do 2015 r.
8.	Wyposażenie aglomeracji liczących 2 - 15 tys. mieszkańców w oczyszczalnie ścieków do 2010 r.
9.	Ograniczenie zanieczyszczeń azotowych pochodzących z rolnictwa (budowa nowoczesnych stanowisk do składowania obornika i zbiorników na gnojówkę w gospodarstwach rolnych) do 2010 r.
10.	Udział energii odnawialnej – 7,5 % do 2010 r., zgodnie ze Strategią rozwoju energetyki odnawialnej i rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2000 r.
11.	Opracowanie programów naprawczych ochrony powietrza (dla obszarów, gdzie występuje przekroczenie poziomów odniesienia jakości powietrza) do 2003 r.
12.	Wzrost odzysku odpadów komunalnych o 30 % do 2006 r. i 75 % do 2010 r. (w stosunku do 2000 r.)
13.	Sporządzenie wojewódzkich planów zarządzania ryzykiem oraz powiatowych, gdy występuje więcej niż 5 obiektów niebezpiecznych do 2010 r.
14.	Sporządzenie dla wszystkich aglomeracji powyżej 100 tys. mieszkańców map akustycznych do 2010 r.

Na podstawie Polityki ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010

1.4. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN

Zasady ochrony środowiska wymuszają zachowanie kompleksowego, a zarazem sektorowego podejścia. Gmina nie jest układem zamkniętym, a poszczególne elementy środowiska zachowują ciągłość bez względu na granice terytorialne. Z tego względu, konieczne jest przyjęcie uwarunkowań wynikających z programów, planów i strategii zewnętrznych wyższego rzędu, umożliwiających szersze spojrzenie na poszczególne dziedziny ochrony środowiska.

Główne uwarunkowania zewnętrzne dla gminy Krupski Młyn w zakresie ochrony środowiska wynikają z następujących dokumentów:

- *Strategii trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju i województwa śląskiego,*
- *Strategii rozwoju regionalnego kraju,*
- *Narodowy Plan Rozwoju,*
- *Koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju i województwa śląskiego,*
- *Polityki Ekologicznej Państwa wraz z programem wykonawczym,*
- *systemu prawa ochrony środowiska w Polsce, w tym projektowanych aktów prawnych,*
- *międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie ochrony środowiska,*
- *zobowiązań Polski przyjętych w zakresie ochrony środowiska w ramach przystąpienia do Unii Europejskiej,*
- *Programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego i powiatu tarnogórskiego*
- *strategii i polityk sektorowych (zwłaszcza w zakresie energetyki, energetyki odnawialnej, rolnictwa i obszarów wiejskich, rozwoju regionalnego, edukacji ekologicznej, transportu, leśnictwa).*

Z wymienionych w Polityce Ekologicznej Państwa celów i działań szczegółowych wybrano zagadnienia szczególnie istotne z punktu widzenia problemów występujących w gminie Krupski Młyn. Są to:

- *zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, przywracanie wodom podziemnym i powierzchniowym właściwego stanu ekologicznego (zapewnienie źródeł poboru wody do picia),*
- *zmniejszenie narażenia mieszkańców na zanieczyszczenie powietrza i hałas, zmniejszenie intensywności degradacji powierzchni ziemi, poprawa estetyki otoczenia,*

- *przeciwdziałanie powstawaniu zanieczyszczeń powietrza,*
- *eliminowanie lub zmniejszanie skutków dla środowiska z tytułu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, a także doskonalenie istniejącego systemu ratowniczego na wypadek zaistnienia awarii i klęsk żywiołowych,*
- *zwiększenie skali rekultywacji i renaturalizacji obszarów zdegradowanych, ochrona gatunków dzikiej flory i fauny, ochrona najbardziej zagrożonych ekosystemów oraz gatunków i ich siedlisk przez tworzenie i powiększanie sieci obszarów chronionych.*
- *ograniczenie zużycia energii o 25% do roku 2010, a do roku 2025 o 50% w stosunku do roku 2000, intensyfikacja rozwoju energetyki odnawialnej, do roku 2010 co najmniej podwojenie wykorzystania tej energii w stosunku do roku 2000 w celu zmniejszenia energochłonności i wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,*
- *gospodarowanie odpadami - wzrost odzysku surowców, opakowań, recyklingu materiałów z opakowań, do roku 2010 wtórne wykorzystywanie co najmniej 50% papieru i szkła,*
- *promowanie najlepszych technik (BAT) w celu zmniejszenia materiałochłonności i odpadowości produkcji,*

Cele wojewódzkiej polityki ekologicznej do roku 2015. Główne obszary rozwojowe województwa a ochrona środowiska.

Zarząd Województwa Śląskiego przyjął następujące główne obszary rozwojowe województwa wraz z ogólnymi celami strategicznymi (do 2015 roku):

- ***Obszar rozwoju: przemysł***

Ogólny cel strategiczny: Restrukturyzacja istniejących zakładów przemysłowych oraz rozwój nowoczesnych, innowacyjnych i proeksportowych sektorów przemysłowych o zminimalizowanym wpływie na zdrowie ludzi środowisko naturalne

- ***Obszar rozwoju: transport i ruch uliczny***

Ogólny cel strategiczny: Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej województwa przez optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury oraz modernizację i rozbudowę układów komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań minimalizujących lub eliminujących szkodliwy wpływ na środowisko.

Ogólny cel strategiczny: Dostosowanie struktur obszarów wiejskich i rolnictwa do warunków integracji z Unią Europejską.

- ***Obszar rozwoju: turystyka i rekreacja***

Ogólny cel strategiczny: Podniesienie atrakcyjności turystycznej przestrzeni województwa przez optymalne wykorzystanie jego atutów przyrodniczo kulturowych i uzdrowiskowych, rozwój komfortowego zaplecza turystycznego i rekreacyjnego w warunkach pełnej ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych, utrzymania różnorodności biologicznej oraz podnoszenia zdrowotnego standardu wypoczynku.

- ***Obszar rozwoju: osadnictwo***

Ogólny cel strategiczny: Zrównoważona urbanizacja województwa zapewniająca podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawę estetyki obszarów zurbanizowanych, ochronę krajobrazu i wolnej przestrzeni, niedopuszczenie do rozwoju osadnictwa na terenach nieprzygotowanych infrastrukturalnie oraz racjonalizację obszarów zainwestowanych.

STRATEGIA OCHRONY ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE. DŁUGOTERMINOWA POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA I UCIĄŻLIWOŚCI – CELE DŁUGOTERMINOWE DO 2015 ROKU

Cele długoterminowe do 2015 roku

- ***Ochrona powietrza:*** *Spełnienie wymagań ustawodawstwa UE w zakresie jakości powietrza przez sukcesywną redukcję emisji substancji zanieczyszczających powietrze, zwłaszcza niskiej emisji*
- ***Hałas -*** *Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska przez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów*
- ***Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne :*** *Kontrola i ograniczenie emisji do środowiska promieniowania niejonizującego*
- ***Ochrona zasobów wodnych:*** *Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych, rewitalizacja pierwszego poziomu wodonośnego do jakości umożliwiającej jego wykorzystanie jako lokalnego źródła zaopatrzenia w wodę pitną,*
- ***Ochrona jakości wód podziemnych oraz racjonalizacja ich wykorzystania*** *Stworzenie racjonalnego systemu stref ochronnych ujęć wody i zapewnienie w planach zagospodarowania przestrzennego nadrzędności zasad gospodarowania w nich nad innym wykorzystaniem terenów*

- ***Surowce mineralne:*** *Ochrona zasobów złóż przez ich racjonalne wykorzystywanie w koordynacji z planami rozwoju regionu*
- ***Gospodarka odpadami:*** *Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i bezpieczne składowanie pozostałych*
- ***Ochrona przyrody i krajobrazu****: Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej oraz doskonalenie systemu obszarów chronionych*
- ***Poważne awarie :****Ścisły nadzór nad jednostkami będącymi potencjalnymi sprawcami poważnych awarii oraz wyłączenie transportu tranzytowego substancji niebezpiecznych poza obręb miast*

DŁUGOTERMINOWE CELE POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DO ROKU 2011.

W Powiatowym programie ochrony środowiska przyjęto następujące długoterminowe cele do 2011 roku:

- *kształtowanie postaw społeczeństwa w zakresie działań proekologicznych,*
- *ochrona zasobów wód powierzchniowych, zasobów wód podziemnych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu*
- *ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem pyłem zawieszonym i pyłem azbestowym*
- *minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost odzysku i recyklingu odpadów oraz bezpieczne unieszkodliwianie pozostałych odpadów*
- *ochrona gleby i powierzchni ziemi*
- *ochrona różnorodności biologicznej oraz ochrona lasów*
- *ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym*
- *zapobieganie zagrożeniom naturalnym i poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja ich skutków*
- *systemowe monitorowanie stanu środowiska*

ROZDZIAŁ IV

1. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN

1. 1. PROGRAM POPRAWY W DLA POLA: JAKOŚĆ WÓD I STOSUNKI WODNE

Cel strategiczny:

PRZYWRÓCENIE JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH DO WYMAGANYCH STANDARDÓW ORAZ OCHRONA JAKOŚCI I ILOŚCI WÓD PODZIEMNYCH WRAZ Z RACJONALIZACJĄ ICH WYKORZYSTANIA.

Cele długoterminowe:

- *utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych*
- *osiągnięcie właściwych standardów wód powierzchniowych pod względem jakościowym i ilościowym*
- *zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do wody o odpowiedniej jakości i niezbędnej ilości*

Długofalowym celem polityki ekologicznej Polski w zakresie gospodarki wodnej jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód tak pod względem jakościowym jak i ilościowym. Oznacza to, że wody powierzchniowe powinny pozostawać w stanie ukształtowanym przez przyrodę i jednocześnie, na wyznaczonych odcinkach lub akwenach, być przydatne do:

- *wykorzystania w zbiorowym zaopatrzeniu w wodę do picia,*
- *bytowania ryb łososiowatych lub przynajmniej karpiowatych, spełniając także odpowiednie wymagania na obszarach chronionych.*

Ten długofalowy cel nie jest możliwy do osiągnięcia do 2010 r. – natomiast powinien być osiągnięty do 2015 r., zgodnie z dyrektywą UE 2000/60/WE (tzw. Ramową Dyrektywą Wodną).

Zgodnie z wymaganiami Ustawy – „Prawo wodne" konieczne jest w zlewisku Morza Bałtyckiego (do którego należy 99,7% powierzchni Polski): zapewnienie do 2015 r. 75% redukcji ładunku substancji biogennych ze ścieków komunalnych; zaprzestanie do 2006 r. odprowadzania do Bałtyku substancji niebezpiecznych; istotne

ograniczenie zrzutów pozostałych substancji tego typu, a także niedopuszczenie do przyrostu ładunku azotu ze źródeł rolniczych.

Cele krótkoterminowe i kierunki działań w zakresie ochrony zasobów wodnych:

- *rozbudowa i modernizacja systemów dystrybucji i uzdatniania wody,*
- *ochrona ujęć wód pitnej,*
- *ograniczanie i eliminowanie wykorzystania wód podziemnych do celów innych niż zaopatrzenie ludności w wodę do picia,*
- *optymalizacja zużycia wody do celów socjalno-bytowych i gospodarczych,*
- *przywrócenie pierwotnego stanu zasobów wód podziemnych,*

Cele krótkoterminowe i kierunki działań w zakresie jakości wód:

Ochrona jakości wód podziemnych przed degradacje polega na prowadzeniu działań administracyjno-prawnych, przyrodniczych i technicznych. Najważniejszym zadaniem jest opracowanie i wdrożenie koncepcji porządkowania gospodarki ściekowej Gminy oraz budowa zróżnicowanego systemu oczyszczania ścieków komunalnych dla poszczególnych rejonów gminy Krupski Młyn

Cele krótkoterminowe i kierunki działań wytyczone dla gminy Krupski Młyn:

- *poprawa parametrów jakościowych wody pitnej - zabezpieczenie awaryjnych źródeł wody pitnej,*
- *zmniejszenie awaryjności sieci wodociągowej i kanalizacyjnej poprzez stosowanie nowoczesnych materiałów i rozwiązań technicznych oraz intensyfikację napraw bieżących,*
- *docelowe objęcie systemem kanalizacji i wodociągów całego obszaru Gminy - zmniejszenie ilości ścieków komunalnych odprowadzanych bez oczyszczania poprzez rozszerzenie zasięgu sieci kanalizacyjnej i wodociągowej poprzez:*
- *budowę lokalnych oczyszczalni ścieków, budowa nowych oraz modernizacja istniejących odcinków kanalizacji pozwalających na eliminowanie możliwości niekontrolowanego odprowadzania zanieczyszczeń do środowiska*
- *sukcesywne ograniczanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń obszarowych i ścieków deszczowych na wody powierzchniowe - odprowadzanie wód opadowych z terenów zabudowy mieszkalnej i usługowej bezpośrednio do gruntu lub lokalnych odbiorników, z terenów dróg i parkingów przez osadniki wód deszczowych*

- *eliminacja nieszczelnych zbiorników gromadzenia ścieków (szamb),*
- *działania zmierzające do ograniczenia niekontrolowanej infiltracji zanieczyszczeń*
- *eliminacja zanieczyszczania brzegów zbiorników i cieków odpadami zdeponowanymi na tzw. „dzikich wysypiskach",*
- *ochrona wód w tym ograniczenie nawożenia chemicznego gruntów rolnych przylegających do nich.*

Działania:

W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ PITNĄ:

- *inwentaryzacja stanu sieci wodociągowej*
- *modernizacja i rozbudowa ujęć wody oraz sieci wodociągowej poprzez wymianę urządzeń wodociągowych znajdujących się w złym stanie technicznym,*
- *modyfikacja istniejących wodociągów*

W ZAKRESIE KANALIZACJI:

- *zwiększenie stopnia skanalizowania gminy;*

Efekty działań:

- *zwiększenie ilości oczyszczanych ścieków*
- *poprawa czystości wód powierzchniowych i podziemnych*
- *zmniejszenie strat wody spowodowanej awaryjnością sieci wodociągową*
- *efektywniejsze wykorzystanie zasobów wód podziemnych*
- *poprawa stanu zdrowia mieszkańców Gminy*
- *przywrócenie równowagi w bilansie wód,*

Głównymi metodami realizacji ochrony wód są:

- *monitoring środowiskowy – jako system pomiarów i obserwacji cech i właściwości środowiska w celu dostarczenia informacji o aktualnym stanie i tendencjach zmian środowiska oraz przewidywania skutków tych zmian,*
- *ocena oddziaływania na środowisko – jako działanie identyfikacyjne i prognostyczne, oceniające wpływ przedsięwzięć na środowisko,*
- *ochrona bierna – czyli przestrzeganie zakazów i ograniczeń dotyczących wprowadzania zanieczyszczeń do środowiska,*
- *ochrona czynna – czyli wykonywanie nakazów dotyczących usuwania przyczyn zanieczyszczenia wód, wspomagania naturalnych procesów*

samooczyszczania i bezpośrednie oczyszczanie wód (np. w warstwie wodonośnej).

- *Do ważnych instrumentów ochrony biernej wód podziemnych należy ustanawianie stref i obszarów ochronnych, na których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie korzystania z wody i użytkowania gruntów. Strefy ochrony bezpośredniej (grupa bezwzględnie obowiązujących nakazów) maja na celu wyeliminowanie zagrożenia powstającego w związku z ujęciem wody. Strefy ochrony pośredniej określają ograniczenia czynności mogących mieć wpływ na jakość pobieranej wody.*
- *Jedną z głównych zasad ochrony wód podziemnych, przyjętych przez aktualnie obowiązujące Prawo Wodne, jest zakaz bezpośredniego wprowadzania ścieków do poziomów wodonośnych i ograniczenia wprowadzania ścieków do ziemi. Jednocześnie, Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002 r. zachęca do rolniczego wykorzystania ścieków, co wymaga wzmożonej kontroli wpływu takiego postępowania m.in. na jakość wód podziemnych.*

1. 2. PROGRAM POPRAWY DLA POLA: POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Cel strategiczny:

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO NA TERENIE GMINY KRUPSKI MŁYN DO WYMAGANYCH STANDARDÓW

Cele długoterminowe:

- *ograniczanie wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych,*
- *systematyczne wprowadzanie bezpiecznego demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania wyrobów budowlanych zawierających azbest,*
- *ograniczenie niskiej emisji pochodzącej ze źródeł zorganizowanych i indywidualnych,*
- *wdrożenie skutecznego zarządzania ochroną środowiska*

ZARZĄDZANIE OCHRONĄ POWIETRZA.

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *zmniejszenie niskiej emisji z indywidualnych palenisk domowych – termomodernizacja, zmiana nośników energii,*
- *zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza z emitorów „wysokich”,*
- *promocja wykorzystania alternatywnych źródeł energii cieplnej,*
- *inwentaryzacja wyrobów budowlanych zawierających azbest,*
- *poprawa stanu technicznego dróg na terenie gminy,,*
- *rozpowszechnienie proekologicznych form transportu,*

Najskuteczniejszą formą ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem jest prewencja, realizowana jako likwidacja zanieczyszczeń u źródła poprzez działania w zakresie:

- *ograniczania udziału indywidualnych palenisk węglowych w strukturze systemu grzewczego gminy Krupski Młyn,*
- *wspieranie działań inwestycyjnych ograniczających drogowy ruch tranzytowy przez Gminę,*
- *działania ograniczające uciążliwość emisyjną środków transportu drogowego,*

- *prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz minimalizacji zużycia energii (w tym surowców energetycznych)*
- *zintegrowania programów ochrony powietrza z planami zagospodarowania przestrzennego*
- *rozwój monitoringu zanieczyszczeń powietrza i dostosowanie go do aktualnych wymogów*

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *promowanie ekologicznych źródeł energii,*
- *zagospodarowanie bioodpadów w tym osadów ściekowych,*

OGRANICZANIE ZANIECZYSZCZEŃ KOMUNIKACYJNYCH

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *optymalizacja warunków ruchu drogowego przy wykorzystaniu podstawowych narzędzi inżynierii ruchu, zapewniających zwiększenie płynności i przepustowości drogowej*
- *podwyższenie standardów technicznych infrastruktury drogowej, zwłaszcza w obszarach zurbanizowanych i obszarach chronionych*
- *stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych w komunikacji i pojazdach*
- *propagowanie stosowania w pojazdach benzyny bezołowiowej, i gazu*
- *eliminacja z ruchu pojazdów nie spełniających obowiązujących norm ekologicznych*
- *promowanie transportu ekologicznego*
- *rozbudowa ścieżek rowerowych*
- *promocja komunikacji zbiorowej*
- *systematyczne usprawnianie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w całkowitych przewozach pasażerskich*
- *utrzymanie czystości nawierzchni dróg*
- *wprowadzenie zakazu stosowania materiałów pylących (popiołów, żużli i innych odpadów) do utwardzania nawierzchni dróg i parkingów*

OGRANICZANIE ZANIECZYSZCZEŃ Z SEKTORA KOMUNALNEGO

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń na terenie Krupski Młyn jest niska emisja z lokalnych kotłowni opalanych węglem, z indywidualnych palenisk domowych oraz z sektora usługowego. Z tego względu, najpilniejszymi zadaniami są:

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *spalanie węgla o korzystnych dla środowiska parametrach, m.in. takich jak: zmniejszona zawartość siarki, niska zawartość popiołu, wysoka wartość opałowa*
- *przechodzenie na paliwo olejowe lub gazowe,*
- *dążenie do zmniejszenia strat energii wytworzonej, głównie cieplnej, poprzez:*
- *uszczelnienie i usprawnienie sieci przesyłowych*
- *poprawę parametrów energetycznych budynków (termoizolacja, modernizacja węzłów cieplnych),*
- *zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii.*
- *ograniczenie niskiej emisji u źródeł poprzez:*
- *likwidację lub modernizację lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym,*
- *likwidacje indywidualnych, wysokoemisyjnych pieców na paliwo stałe,*
- *wykorzystywanie ciepła odpadowego i alternatywnych źródeł energii,*
- *zamiana paliwa wysokoemisyjnego na niskoemisyjne,*
- *nawiązanie współpracy w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego z właściwymi organami i instytucjami wojewódzkimi i rządowymi,*
- *zadania związane z efektywnymi sposobami energetycznego spalania węgla,*
- *wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii*
- *dofinansowanie dla inwestorów, właścicieli nieruchomości modernizujących ogrzewanie*
- *promowanie proekologicznych źródeł ciepła i nośników energii*
- *wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz przeciwdziałania wypalania traw i ograniczenia emisji wtórnej*
- *edukacja ekologiczna mieszkańców – kształtowanie właściwych zachowań społeczeństwa (oszczędność energii cieplnej i elektrycznej, używanie węgla dobrej jakości, aspekty zdrowotne narażenia na ekspozycję zanieczyszczeń powietrza)*

OGRANICZANIE ZANIECZYSZCZEŃ NAPŁYWOWYCH.

Na terenie Krupski Młyn zanieczyszczenia napływowe odgrywają niewielką rolę w ogólnym bilansie zanieczyszczeń powietrza.

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *podjęcie współpracy z sąsiednimi gminami w celu dążenia do eliminacji lub zmniejszania zanieczyszczenia powietrza*
- *współdziałanie w zakresie edukacji ekologicznej*

Efekty działań:

- *poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców Gminy, poprawa jakości życia*
- *poprawa stanu fauny i flory na terenie Gminy,*
- *zmniejszenie strat materialnych spowodowanych zanieczyszczeniami powietrza*

1. 3. PROGRAM POPRAWY DLA POLA: HAŁAS I WIBRACJE

Cel strategiczny:

ZMNIEJSZENIE UCIĄŻLIWOŚCI HAŁASU DLA MIESZKAŃCÓW GMINY I SPEŁNIENIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW W ZAKRESIE POZIOMU HAŁASU

Cele długoterminowe:

- *utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna,*
- *ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu w obszarach wzdłuż głównych dróg,*
- *wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, których hałaśliwość nie odpowiada przyjętym standardom,*
- *zintegrowanie działań w zakresie ochrony przed hałasem z planem zagospodarowania przestrzennego,*
- *prowadzenie działalności edukacyjnej o zagrożeniu środowiska i zdrowia ludzkiego hałasem,*

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *zintensyfikowanie działań ograniczających negatywny wpływ hałasu na mieszkańców poprzez:*
- *poprawienie organizacji ruchu ułatwiającą płynność jazdy,*
- *poprawa stanu nawierzchni dróg,*
- *promocja komunikacji zbiorowej,*
- *stosowanie dźwiękochłonnych elewacji,*
- *wymiana okien na dźwiękoszczelne,*
- *właściwe kształtowanie linii zabudowy i brył powstających budynków w celu zminimalizowania wpływu hałasu drogowego,*
- *zastosowanie w zakładach przemysłowych automatyzacji i hermetyzacji procesu produkcji,*
- *zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian zewnętrznych budynków,*
- *skrócenie czasu pracy hałaśliwych urządzeń,*
- *dobór technologii produkcji o niskim poziomie hałasu,*
- *stosowanie obudów dźwiękochłonnych na urządzenia i maszyny emitujące wysoki poziom hałasu*

Efekty działań:

- *zmniejszenie skali obiektywnego narażenia mieszkańców gminy na hałas,*
- *spełnienie obowiązujących standardów w zakresie poziomu hałasu,*
- *poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zmniejszenie subiektywnie odczuwalnej uciążliwości hałasowej,*
- *zintensyfikowanie kontroli i nadzoru nad istniejącymi źródłami hałasu oraz zintensyfikowanie działań prewencyjnych dla ograniczenia uciążliwości obiektów.*

1.4. PROGRAM POPRAWY DLA POLA: PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel strategiczny:

OGRANICZANIE I MONITORING PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Cel długoterminowy:

- *utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń dla środowiska i mieszkańców ze strony promieniowania elektromagnetycznego*

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *inwentaryzacja i kontrola źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy i w jej najbliższym otoczeniu*
- *prowadzenie badań pozwalających na ocenę stopnia zagrożenia Gminy promieniowaniem elektromagnetycznym*
- *utrzymywanie natężenia promieniowania elektromagnetycznego poniżej dopuszczalnych lub co najwyżej na tym poziomie*
- *restrykcyjne przestrzeganie przepisów prawa w zakresie rozwiązań technicznych i lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne*
- *przestrzeganie wprowadzonych do planu zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed promieniowaniem elektromagnetycznym z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wokół niektórych źródeł promieniowania*
- *przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, gospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przez promieniowaniem elektromagnetycznym*

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone pod warunkiem zapewnienia odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

5. PROGRAM POPRAWY DLA POLA: LASY

Cel strategiczny:

WZBOGACENIE I RACJONALNA EKSPLOATACJA ZASOBÓW LEŚNYCH

Cele długoterminowe:

- *ochrona zasobów leśnych i poprawa kondycji przyrodniczej obszarów leśnych oraz ich otulin,*
- *zapewnienie trwałości i wielofunkcyjności lasów*
- *renaturalizacja obszarów leśnych*
- *powiększanie różnorodności biologicznej w lasach na poziomie genetycznym i gatunkowym*
- *poprawa zdrowotności i odporności drzewostanów*
- *wymiana napowietrznych linii energetycznych starszych niż 25 lat na kable podziemne (tam gdzie jest to możliwe)*

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *inwentaryzacja zasobów leśnych pod kątem ich stanu zdrowotnego*
- *inwentaryzacja i weryfikacja klasyfikacji gruntów pod kątem pełnego uwzględnienia gruntów zalesionych i zadrzewionych oraz ujęcie granicy rolno-leśnej w planach zagospodarowania przestrzennego*
- *przebudowa drzewostanów zmienionych lub uszkodzonych*
- *zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego lub odtworzenie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych,*
- *rozwijanie wielofunkcyjności lasów i wzmocnienie ich korzystnego oddziaływania na środowisko (poprawa funkcji wodochronnej, klimatotwórczej i glebochronnej),*
- *dostosowanie lasów i leśnictwa, w większym niż dotychczas zakresie, do wypełniania zróżnicowanych funkcji nie tylko przyrodniczych ale także społecznych (np. turystycznych) - powszechne, choć sterowane, udostępnienie lasów społeczeństwu z zachowaniem zasady niedopuszczania do zagrożenia trwałości i jakości zasobów leśnych,*
- *ochrona gleb leśnych, a szczególnie substancji organicznej gleby,*
- *prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości społeczeństwa (w tym pracowników leśnictwa) w zakresie celów i korzyści trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej, rozwój edukacji i nauk leśnych*
- *użytkowanie zasobów leśnych w sposób zgodny z zasadami ochrony przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu*
- *nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych*

- *rekreacyjne użytkowanie i zagospodarowanie lasu,*
- *współdziałanie leśnictwa z samorządami i administracją państwową*
- *racjonalne przeznaczanie obszarów leśnych na cele nieleśne*
- *stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)*
- *odnowa zieleni dolin rzecznych*

Istotne znaczenie w ochronie lasów ma właściwe prowadzenie gospodarki leśnej. Zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym, a w szczególności znajdujące się w ich obrębie powierzchnie przyrodniczo cenne powinny być wyłączone z pozyskiwania drewna.

Efekty działań:

- *zwiększenie atrakcyjności gminy*
- *zaspokojenie wypoczynkowo – sportowych potrzeb mieszkańców*
- *zapewnienie lasom właściwego znaczenia w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ochronie krajobrazu*
- *wzmocnienie wodochronnych, glebochronnych i klimatotwórczych funkcji lasów*
- *zwiększenie zasobów i produktywności oraz trwałości i bezpieczeństwa ekosystemów leśnych*

1. 6. PROGRAM POPRAWY DLA POLA: OBSZARY CHRONIONE I TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ.

Cel strategiczny:

UKSZTAŁTOWANIE I OCHRONA GMINNEGO SYSTEMU OBSZARÓW OCHRONNYCH.

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

OCHRONA I ROZWÓJ SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIONYCH

- *utrzymanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych*
- *określenie obszarów chronionych na terenie gminy*
- *wytypowanie obiektów przyrodniczych do utworzenia użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i stanowisk dokumentacyjnych,*
- *utworzenie użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i rezerwatów przyrody.*
- *renaturalizacja i poprawa stanu najcenniejszych, zniszczonych ekosystemów i siedlisk, szczególnie leśnych i wodno-błotnych,*
- *ochrona i wzrost różnorodności biologicznej (genetycznej gatunkowej i siedliskowej) i krajobrazowej oraz wzrost lesistości gminy i ochrona lasów*
- *ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym zainwestowaniem*
- *ochrona istniejącej zieleni urządzonej*
- *utrzymanie w stanie nie zainwestowanym obszarów otwartych o funkcji rolniczej*
- *utrzymanie istniejących korytarzy ekologicznych,*

OCHRONA FAUNY I FLORY

- *rozszerzenie i usprawnienie ochrony in situ i ex situ gatunków roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem oraz starych, tradycyjnych odmian roślin i ras zwierząt hodowlanych mających znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej, poprzez stworzenie i utrzymanie niezbędnych warunków technicznych do takiej ochrony (stosowne obiekty i ich wyposażenie) oraz wspieranie badań i prac rozwojowych z tego zakresu,*

- *prowadzenie rekultywacji terenów poprzemysłowych w sposób nie zagrażający elementom wzbogacającym środowisko i nie zakłócający przebiegającej tam sukcesji*
- *zachowanie istniejących zbiorników wodnych,*
- *blokowanie inwestycji uciążliwego przemysłu,*
- *zapewnienie ochrony i racjonalnego gospodarowania różnorodnością biologiczną na całym terytorium gminy,*
- *zapewnienie korzystnego przeciwdziałania wprowadzaniu gatunków, które mogą zagrażać integralności naturalnych ekosystemów i siedlisk lub stanowić zagrożenie gatunków rodzimych,*
- *ograniczenie barier dla migracji gatunków flory i fauny,*
- *ochrona lokalnych cieków wraz z przylegającymi pasami zieleni niskiej i wysokiej,*

OCHRONA I UTRZYMANIE KRAJOBRAZU REKREACYJNEGO

- *wzmocnienie roli rekreacyjnej terenów zielonych,*
- *rozwój szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo,*
- *nawiązywanie formą i detalem architektonicznym do tradycji budownictwa regionalnego,*
- *ochrona ustanowionych pomników przyrody w granicach stref ścisłej ochrony konserwatorskiej,*
- *w obiektach wyszczególnionych w rejestrze zabytków, ewidencji obiektów zabytkowych, wykazie stanowisk archeologicznych i ustanowionych dla nich stref ochrony – konsultowanie wszelkich zamierzeń z właściwymi organami,*
- *respektowanie wymagań obowiązujących w strefach konserwatorskiej ochrony krajobrazu ustanowionym w planie zagospodarowania przestrzennego.*

1.7. PROGRAM POPRAWY DLA POLA: GLEBY

Cel strategiczny:

RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW GLEBOWYCH I SUROWCÓW MINERALNYCH.

Cele długoterminowe:

- *zagospodarowanie gleb w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej i poziomów zanieczyszczeń*
- *ograniczenie czynników wpływających na degradację gleby poprzez zagospodarowanie m.in.: odłogujących gruntów*
- *zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku rolnym, leśnym i rekreacyjno-wypoczynkowym*
- *właściwe kształcenie ekosystemów rolnych z wykorzystaniem otaczających je systemów naturalnych i ich zdolności do autoregulacji m.in. poprzez wdrażanie programów rolno-środowiskowych*
- *zachowanie naturalnych kompleksów łąk jako regulatora stosunków wodnych i klimatycznych przyległych do nich terenów*

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *okresowa aktualizacja rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenia standardów gleby lub ziemi*
- *przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych*
- *przeciwdziałanie erozji gleb poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów*
- *ograniczanie erozji wodnej i wietrznej gleby poprzez możliwie jak najdłuższe utrzymywanie pokrywy roślinnej*
- *racjonalne użycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych oraz stosowanie technik naturalnych (fito i agromelioracyjnych) w celu zwiększenia udziału materii organicznej w glebie,*
- *wapnowanie gleb kwaśnych,*

1.8. PROGRAM POPRAWY DLA POLA ZAGROŻENIA NATURALNE I POWAŻNE AWARIE.

Cel strategiczny

ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM NATURALNYM I POWAŻNYM AWARIOM ORAZ ELIMINACJA I MINIMALIZACJA SKUTKÓW W RAZIE ICH WYSTĄPIENIA

Cele krótkoterminowe i kierunki działań

- *opracowanie systemu ochrony przeciwpowodziowej w zakresie zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy,*
- *opracowanie rodzinnego planu przeciwpowodziowego*
- *monitorowanie ruchów masowych ziemi i prowadzenie rejestru*
- *inwentaryzacja obszarów z zagrożeniem poważnymi awariami i wyłączeniem wytypowanych obszarów spod zabudowy,*
- *prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań*
- *opracowanie programu współpracy z służbami ratowniczymi w razie wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.*

1.9. POGRAM POPRAWY DLA POLA; EDUKACJA EKOLOGICZNA

Cel strategiczny

ZWIĘKSZENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ SPOŁECZEŃSTWA GMINY KRUPSKI MŁYN, KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROEKOLOGICZNYCH JEJ MIESZKAŃCÓW ORAZ POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA JAKOŚĆ ŚRODOWISKA.

Cel ten wpisuje się w podstawowe cele sformułowane w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej.

Cele długoterminowe:

- *kontynuacja i rozszerzanie działań edukacyjnych w placówkach oświatowych z zakresu ochrony środowiska*
- *rozszerzenie poziomu świadomości ekologicznej społeczności gminy Krupski Młyn,*
- *kształtowanie prawidłowych wzorców zachowań poszczególnych grup społeczeństwa gminy w odniesieniu do środowiska,*

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *prowadzenie aktywnych form edukacji ekologicznej młodzieży i dzieci*
- *kontynuacja edukacji na temat ochrony środowiska w placówkach oświatowych*
- *wspieranie finansowe i merytoryczne działań z zakresu edukacji ekologicznej*
- *pomoc szkołom w uzyskiwaniu pozabudżetowych środków na edukację ekologiczną*
- *zapewnienie społeczeństwu niezbędnych informacji nt. stanu środowiska i działań na rzecz jego ochrony*
- *współdziałanie władz gminnych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz jego ochrony*
- *prowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej społeczności lokalnej*
- *sukcesywne rozszerzanie działalności informacyjno-wydawniczej*
- *uzupełnienie programów nauczania o tematykę związaną z przyrodą gminy*
- *rozszerzenie formuły „Dni Ziemi”*
- *upowszechnienie i zapewnienie każdemu mieszkańcowi dostępu do informacji na temat możliwości prawidłowych zasad postępowania w związku z ochroną środowiska oraz jego stanem*
- *włączenie tematyki ochrony środowiska do działań i projektów realizowanych przez różnego rodzaju grupy społeczne i podmioty gospodarcze*

1.10. AKTYWIZACJA RYNKU DO DZIAŁAŃ NA RZECZ ŚRODOWISKA

Istotnym wsparciem ochrony środowiska jest aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska prowadząca do tworzenia tzw. zielonych miejsc pracy (zwłaszcza w turystyce, leśnictwie i ochronie przyrody, odnawialnych źródłach energii, wykorzystaniu odpadów),

rozwoju produkcji urządzeń służących ochronie środowiska bądź produkcji towarów przyjaznych środowisku.

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- *preferowanie przy zakupach towarów oraz usług przez administrację rządową i samorządową tych produktów, które mają proekologiczny charakter.*
- *zawarcie w każdym przetargu organizowanym przez administrację rządową i samorządową wymogów ekologicznych.*
- *kształtowanie równoprawnych warunków konkurencji przez pełne stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci", wraz z uwzględnieniem kosztów zewnętrznych.*
- *wspieranie powstawania i zachowania tzw. „zielonych" miejsc pracy, w szczególności w: rolnictwie ekologicznym, agro- i ekoturystyce, leśnictwie i ochronie przyrody, odnawialnych źródłach energii, transporcie publicznym, działaniach na rzecz oszczędzania zasobów (zwłaszcza energii i wody), odzysku produktów lub ich części oraz odzysku opakowań i wykorzystania odpadów jako surowców wtórnych.*
- *stymulowanie rozwoju przemysłu urządzeń ochrony środowiska, zwłaszcza urządzeń wykorzystywanych w ochronie wód i powietrza oraz zagospodarowania odpadów.*

ROZDZIAŁ V

1. HARMONOGRAM RZECZOWY REALIZACJI „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN”

Dla realizacji wytyczonych celów, konieczne jest podjęcie konkretnych działań organizacyjnych i inwestycyjnych. Harmonogram rzeczowo – finansowy przedstawia listę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w latach 2008 –2012, którą opracowano m.in. w oparciu o wyznaczone priorytety w zakresie ochrony środowiska.

POLE DZIAŁANIA: POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO

CEL STRATEGICZNY:

Przywrócenie jakości wód powierzchniowych do wymaganych standardów oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania.

ZADANIA WŁASNE

L. p	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródła finansowania	Efekty działań i uwagi
1	Opracowania i wdrożenie systemu monitorowania emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych do wód	2008 – 2011	Wójt Krupskiego Młyna WIOŚ	20	środki własne budżet państwa	Większa troska użytkowników wód o stan wód powierzchniowych Zadanie realizowane we współpracy z WIOŚ
2	Stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) w instalacjach – w ramach uzgodnień w procedurze inwestycyjnej	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	20	środki własne	Likwidacja zanieczyszczeń w ściekach „u źródła” ich powstawania
3	Zapewnienie dostępu do powierzchniowych wód	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	10	środki własne	Zapewnienie dostępu do powierzchniowych wód

L. p	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródła finansowania	Efekty działań i uwagi
	publicznych (egzekwowanie zakazu grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu)					publicznych
Razem				50		

ZADANIA KOORDYNOWANE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródła finansowania	Efekty działań i uwagi
1.	Modernizacja ujęcia wody pitnej w miejscowości Potępa,ul. Sportowa, gmina Krupski Młyn	2008 – 2015	Wójt Krupskiego Młyna	825	środki własne, dotacja z Dopłaty z europejskiego funduszu wsi polskiej	Poprawa jakości wód.
2.	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z systemem kanalizacji sanitarnej	2008 - 2015	Wójt Krupskiego Młyna	6000	środki własne, dotacja z NFOŚ i GW WFOŚ i GW	Ochrona dorzecza Małej Panwi i Liswarty poprzez modernizację gospodarki ściekowej i
Razem				6825		

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy do wymaganych standardów

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródła finansowania	Efekty działań i uwagi
1	Opracowanie i wdrożenie systemu zbierania i gromadzenia informacji o zanieczyszczeniach powietrza wyemitowanych w gminie Krupski	2008-2011	Wójt Krupskiego Młyna	3	środki własne	Baza danych o występujących zanieczyszczeniach powietrza na terenie Gminy
2	Drogi wewnętrzne	2008-2011	Wójt Krupskiego Młyna	50	środki własne	Poprawa warunków ruchu drogowego
3	Dofinansowanie modernizacji kotłowni indywidualnych wg. opracowanego programu	2008-2011	Wójt Krupskiego Młyna	40	środki własne	Zmniejszenie niskiej emisji
4	Termomodernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Potępie	2008-2011	Wójt Krupskiego Młyna	200	Dopłaty z europejskiego funduszu wsi polskiej środki własne	Zmniejszenie niskiej emisji
5	Termomodernizacja budynków mieszkalnych na Osiedlu Ziętek nr 1, 3, 5	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	900	własne, wfoś dotacje i pożyczki, gminny, dotacje celowe z budżetu, ekofundusz	Zmniejszenie niskiej emisji
6	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Krupskim Młynie	2008-2011	Wójt Krupskiego Młyna	500	Dopłaty z europejskiego funduszu wsi polskiej, środki własne	Zmniejszenie niskiej emisji
Razem				1693		

ZADANIA KOORDYNOWANE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
	Zmiana struktury grzewczej gminy, działania edukacyjne	2008-2011	Wójt Krupskiego Młyna inwestorzy prywatni	15	inwestorzy Budżet gminy	Ograniczenie niskiej emisji
	Egzekwowanie od firm analizowanych na terenie gminy obowiązków w zakresie ochrony środowiska wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska	2008 - 2011	Wojewoda Śląski Wójt Krupskiego Młyna	5	inwestorzy Budżet gminy	Zmniejszenie emisji SO_2,NO_2, CO_2, i odorów do powietrza. Dotyczy głównie przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko, dla których raport oddziaływania na środowisko jest obligatoryjny
Razem				20		

CEL STRATEGICZNY:

Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców Gminy i spełnienie obowiązujących standardów w zakresie poziomu hałasu

Ograniczanie i monitoring promieniowania elektromagnetycznego

ZADANIA WŁASNE

L.p.	Zadanie	Termin realizacji realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
1.	Inwentaryzacja źródeł uciążliwości akustycznej.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	10	środki własne	Baza danych o źródłach uciążliwości akustycznej.
4.	Inwentaryzacja źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem tych pól	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	10	środki własne	Baza danych o źródłach emisji pól elektromagnetycznych.
Razem				20		

ZADANIA KOORDYNOWANE

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
1	Budowa zabezpieczeń przed uciążliwościami akustycznymi	2008 - 2011	zarządy dróg, przedsiębiorcy	50	Środki inwestorów	Mniejsza uciążliwość hałasu komunikacyjnego dla ludności.
Razem				50		

CEL STRATEGICZNY:

Zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska

ZADANIA WŁASNE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
1.	Inwentaryzacja źródeł stanowiących potencjalne zagrożenia środowiska i życia ludzi.	2008 - 2011	Ochotnicza Straż Pożarna Wójt Krupskiego Młyna	9	środki własne środki inwestorów	rozpoznanie i określenie zagrożeń, stworzenie bazy danych, lepszy stan bezpieczeństwa mieszkańców.
2	Informowanie społeczeństwa o wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych.	2008 - 2011	Ochotnicza Straż Pożarna Wójt Krupskiego Młyna	10	środki własne	szybki przepływ informacji minimalizacja skutków awarii.
3	Przygotowanie procedur postępowania w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych.	2008 - 2011	Ochotnicza Straż Pożarna Wójt Krupskiego Młyna	12	środki własne	monitorowanie podstawowych zagrożeń, określenie odpowiedzialnych i obowiązków organów administracji, instytucji i osób fizycznych, zapewnienie współdziałania i współpracy jednostek ratowniczych, specjalistów i ekspertów. poprawa stanu

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
4	Rozeznanie potrzeb i możliwości działań inwestycyjnych (w tym prace hydrotechniczne) i organizacyjnych dla zmniejszenia zagrożenia lokalnymi podtopieniami	2008 - 2011	gminy, spółki wodne, PSP, policja, MZMiUW	20	budżet powiatu, WFOŚiGW, NFOŚiGW	rozpoznanie i określenie zagrożeń, stworzenie bazy danych, lepszy stan bezpieczeństwa mieszkańców.
Razem				51		

ZADANIA KOORDYNOWANE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
1	Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii	2008 - 2011	Ochotnicza Straż Pożarna	7	Budżet gminy	Monitorowanie zagrożeń, spełnienie wymogów bezpieczeństwa, optymalizacja rozmieszczenia jednostek OSP przewidzianych do prowadzenia działań ratowniczych
2	Opracowanie gminnego planu zapobiegania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska	2008 - 2011	Ochotnicza Straż Pożarna	15	Budżet gminy	Zapobieganie poważnym awariom
3	Sporządzenie planu operacyjno – ratowniczego dla Gminy	2008 - 2011	Ochotnicza Straż Pożarna	10	Budżet gminy	Monitorowanie zagrożeń, spełnienie wymogów bezpieczeństwa, optymalizacja rozmieszczenia jednostek PSP przewidzianych do prowadzenia działań

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
						ratowniczych
4	Działania edukacyjne dla ogółu ludności Gminy w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii i zapobiegania im	2008 - 2011	Ochotnicza Straż Pożarna Wójt Krupskiego Młyna	12	Budżet gminy	Podnoszenie stanu świadomości ekologicznej mieszkańców
Razem				44		

CEL STRATEGICZNY:

Ukształtowanie i ochrona systemu obszarów ochronnych

ZADANIA WŁASNE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
2	Promocja walorów przyrodniczych gminy Budowa ścieżki ekologicznej Krupski Młyn – Borowiany	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	70	środki własne	Wyższa świadomość mieszkańców dot. piękna otaczającej ich przyrody, lepsze warunki do zdrowego wypoczynku.
4.	Opracowanie ekofizjografii gminy	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	20	środki własne	Zinwentaryzowanie wartości przyrodniczych Gminy
5.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów przyrody.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	12	środki własne	Zwiększenie skuteczności egzekwowania przepisów prawa.
Razem				102		

ZADANIA KOORDYNOWANE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
2	Preferowanie zalesień na terenach cennych przyrodniczo	2008 - 2011	Właściciele lasów prywatnych, Nadleśnictwa	300	Środki właścicieli lasów, budżet Państwa, fundusze celowe, fundusze UE.	Wzrost lesistości, tworzenie naturalnych otulin, kompensacja przyrodnicza.
3	Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej	2008 - 2011	Właściciele lasów prywatnych, Nadleśnictwa	20	Środki własne właścicieli lasów,	Zgodność gospodarki leśnej z wymogami

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
	wymogi ochrony prawnej konkretnych obszarów przyrodniczych.				budżet Państwa, fundusze celowe.	ochrony przyrody.
4	Wzmożenie kontroli inspekcji ochrony środowiska w zakresie przestrzegania prawa ekologicznego na terenach cennych przyrodniczo.	2004 – 2007	WIOŚ	10	Budżet państwa.	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego.
Razem				330		

CEL STRATEGICZNY:

Racjonalne wykorzystanie gleb wraz z ich ochroną i rekultywacją

ZADANIA WŁASNE

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
2	Likwidacja dzikich wysypisk	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	15	Budżet gminy	Ochrona jakości gleb
Razem				15		

ZADANIA KOORDYNOWANE

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
	Badania zanieczyszczenia gleb	2008 - 2011	Powiat	bd	Budżet powiatu	Inwentaryzacja stanu gleb
	Razem			bd		

CEL STRATEGICZNY:

Usprawnienie zarządzania środowiskiem

ZADANIA WŁASNE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
2.	Doposażenie Wydziału Ochrony Środowiska w niezbędny sprzęt informatyczny i oprogramowanie.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	20	środki własne	Kadra wyposażona w instrumenty do pracy w ochronie środowiska.
4	Uzupełnianie kwalifikacji przez kadrę pracującą w Wydziale Ochrony Środowiska.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	15	środki własne	Wyszkolona kadra pracująca na rzecz ochrony środowiska.
5	Szkolenia z zakresu nowego prawa samorządowego, finansowego, ekologicznego dla pracowników Urzędu Gminy	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	10	środki własne	Wykształcona kadra pracująca na rzecz ochrony środowiska.
6	Rozbudowa i modernizacja systemu dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	15	środki własne	Pełna informacja o środowisku przyrodniczym w mieście.
7	Przygotowanie baz danych o istotnym znaczeniu dla rozwiązywania problemów ekologicznych	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	9	środki własne	Dokładniejsza informacja o środowisku.
8	Systematyczna analiza pozwoleń ekologicznych i spełniania nałożonych obowiązków.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	-	środki własne	Lepsze przestrzeganie prawa ekologicznego przez korzystających ze środowiska.

9	Przeprowadzanie procedur OOŚ na etapie wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę, rozbiórkę, zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych wydawania koncesji geologicznych, pozwoleń wodno-prawnych w odniesieniu do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	10	środki własne środki inwestorów	Przestrzeganie przez inwestorów wymogów ochrony środowiska.
	Razem			89		

ZADANIA KOORDYNOWANE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
1	Wzmocnienie jakościowe i ilościowe służb ochrony środowiska.	2004 - 2005	Przedsiębiorcy	20	Przedsiębiorcy	Dobre przygotowanie wniosków o pozwolenia ekologiczne.
2	Przestrzeganie standardów ekologicznych wynikających z prawa i pozwoleń ekologicznych	2008 - 2011	Przedsiębiorcy	30	Przedsiębiorcy	Lepszy stan środowiska
Razem				50		

CEL STRATEGICZNY:

Wyższa świadomość ekologiczna społeczeństwa

ZADANIA WŁASNE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
1.	Organizacja i rozwój systemu informatycznego o środowisku i jego ochronie dla mieszkańców	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	15	PFOŚ i GW, środki Unii Europejskiej	wyższy stan świadomości ekologicznej społeczeństwa
2.	Organizacja szkoleń, warsztatów	2004 – 2007	Wójt Krupskiego Młyna	20	PFOŚ i GW	wyższy stan świadomości ekologicznej społeczeństwa, lepsza dbałość o środowisko
3.	Publikacje o stanie środowiska i programie ochrony środowiska:	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	20	PFOŚ i GW, sponsorzy	wzrost wiedzy o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony
4.	Organizacja imprez masowych: Dzień Ziemi, Dzień Ochrony Środowiska, Sprzątanie Świata.	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna	5	PFOŚ i GW, WFOŚ i GW, sponsorzy	wzrost wiedzy ekologicznej
Razem				60		

ZADANIA KOORDYNOWANE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszt [tys. zł]	Źródło finansowania	Efekty
2	Programy edukacyjne dla uczniów	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna ośrodki kultury placówki edukacyjne	20	PFOŚ i GW, WFOŚ i GW	Wyższy stan świadomości ekologicznej młodzieży
3	Prezentacja treści ekologicznych w mediach	2008 - 2011	Wójt Krupskiego Młyna media	9	PFOŚ i GW	Uwrażliwianie społeczeństwa na sprawy środowiska
Razem				29		

2. ZARZĄDZANIE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Zarządzanie programem ochrony środowiska wynika przede wszystkim z uprawnień samorządu w zakresie ochrony środowiska, które dotyczą m.in.:

- *opracowania programu ochrony środowiska obejmującego działania gminy;*
- *zachowania i zwiększania zasięgu przestrzennego kompleksów leśnych, w tym:*
- *wdrażania programu zalesień,*
- *realizacji wielofunkcyjnego, zrównoważonego modelu gospodarki leśnej (wg planów urządzania lasów);*
- *ochrony wód powierzchniowych i podziemnych (pozwolenia wodno-prawne) poprzez:*
- *wprowadzanie stref ochronnych pośrednich od ujęć wód i określanie zasad gospodarowania w strefach,*
- *ograniczanie i eliminacja zanieczyszczeń wód,*
- *zapobieganie niekorzystnym zmianom naturalnych przepływów wody albo naturalnych poziomów zwierciadła wody;*
- *promowania ekologicznych kierunków i form zagospodarowania na obszarach o dużych wartościach środowiska przyrodniczego (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu);*
- *organizowania stanowisk ratownictwa przeciwpowodziowego;*
- *racjonalnego gospodarowania surowcami mineralnymi (udzielanie koncesji na wydobycie kopaliny w ilości do 20 tys. m^3 rocznie z obszaru o powierzchni do 2 ha oraz prowadzonej eksploatacji bez użycia materiałów wybuchowych).*

ZADANIA SAMORZĄDÓW GMINNYCH OBEJMUJĄ M.IN.:

- *uwzględnianie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (opracowania ekofizjograficzne, prognozy oddziaływania na środowisko);*
- *wspieranie zalesień i zadrzewień na gruntach marginalnych i mało przydatnych dla rolnictwa (wprowadzanie zalesień do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego);*
- *uporządkowanie gospodarki ściekowej;*
- *realizację programu gospodarki odpadami (likwidacja dzikich wysypisk);*
- *budowę zbiorników małej retencji;*

- *ochronę obszarów cennych przyrodniczo – ustanawianie form ochrony przyrody takich jak: obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody;*
- *tworzenie pasów zieleni wysokiej wokół swoich obszarów oraz obiektów uciążliwych;*
- *uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (obszary bezpośredniego zagrożenia i obszary potencjalnego zagrożenia powodzią) w opracowaniach planistycznych m. in. miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego.*

Zadania samorządów obejmują również sprawy z zakresu bezpośrednich kontaktów z użytkownikami środowiska (wydawanie decyzji zezwalających na korzystanie ze środowiska i określających warunki jego korzystania np. decyzja o dopuszczalnej emisji, pozwolenia wodno-prawne, koncesje na wydobywanie kopalin, uzgadnianie sposobu zagospodarowania odpadów) oraz pozyskiwania danych o rodzaju i skali korzystania z zasobów środowiska.

Organy te posiadają też uprawnienia w zakresie ustalania dodatkowych wymagań służących ochronie środowiska na określonych obszarach (np. tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania) oraz przeciwdziałania zagrożeniom środowiska w sytuacjach nadzwyczajnych (ochrona przeciwpowodziowa, plany operacyjno-ratownicze).

W zakresie ochrony środowiska zadania wykonują ponadto organy administracji niezespolonej m.in. regionalne zarządy gospodarki wodnej, nadleśnictwa. Dużą rolę w realizacji zadań na rzecz ochrony środowiska pełnią instytucje niepaństwowe: jednostki badawczo-rozwojowe, agencje, fundacje, organizacje gospodarcze i społeczne organizacje ekologiczne. Aktywność organizacji zwiększa niezbędne zaangażowanie szerokich kręgów społeczeństwa w sprawy ochrony środowiska oraz podnosi świadomość ekologiczną. Działania tych organizacji są szczególnie widoczne w obronie przed wzrostem lokalnych uciążliwości środowiskowych oraz w organizowaniu masowych imprez (np. Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata).

Zarządzanie środowiskiem przez podmioty gospodarcze korzystające ze środowiska odbywa się m. in. poprzez:

- *dotrzymywanie wymagań wynikających z przepisów prawa,*
- *modernizacje technologii w celu ograniczenia lub wyeliminowania uciążliwości dla środowiska,*
- *instalowanie urządzeń służących ochronie środowiska,*

- *stałą kontrolę emisji zanieczyszczeń (monitoring).*

STRUKTURA ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM

Za realizację programu ochrony środowiska odpowiedzialne są władze gminy, które powinny wyznaczyć koordynatora wdrażania programu. Taką rolę, w imieniu Wójta Gminy Krupski Młyn , powinien pełnić Wydział Ochrony Środowiska (np. Naczelnik Wydziału). Koordynator będzie współpracował ściśle z Wójtem Gminy, przedstawiając okresowe sprawozdania z realizacji programu. Prace związane z koordynacją działań ujętych w programie oraz zachowaniem zaproponowanej procedury wdrażania programu wymagają czasu w wymiarze 1/2 etatu. Ponadto, proponuje się powołać zespół konsultacyjny, którego zadaniem będzie wdrożenie oraz nadzór nad realizacją Programu, a także opracowywanie sprawozdań z postępu realizacji i zgodności działań zapisanych w Programie.

Bezpośrednim realizatorem programu będą podmioty gospodarcze planujące i realizujące inwestycje zgodnie z kierunkami nakreślonymi przez program i samorząd Gminy jako realizator inwestycji w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy. Bezpośrednim odbiorcą programu będzie społeczeństwo Gminy.

Wójt Gminy Krupski Młyn powinien kierować się zasadami opracowanymi w Programie Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego oraz w II Polityce Ekologicznej Państwa w zakresie:

- *wykorzystania prostych rezerw – działania prewencyjne, poprawa organizacji zarządzania, wprowadzenie zasad czystszej produkcji, poszanowanie surowców i energii, edukacja ekologiczna*
- *swobody działania – poszczególne podmioty mają swobodę działania według posiadanych przez nie kompetencji, realizują własne cele, mają swoje struktury procedury i techniki działania*
- *efektywnego i racjonalnego użycie środków*
- *współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi program*

DO NAJWAŻNIEJSZYCH ZADAŃ W RAMACH ZARZĄDZANIA PROGRAMEM I ŚRODOWISKIEM SĄ:

1. Wdrażanie programu ochrony środowiska:

- *koordynacja wdrażania programu*
- *ocena realizacji celów krótkoterminowych*
- *raporty o stopniu wykonania programu*
- *weryfikacja celów krótkoterminowych i głównych działań*

2. Edukacja ekologiczna, komunikacja ze społeczeństwem, system informacji o środowisku:

- *rozwój różnorodnych form edukacji,*
- *dostęp do informacji o środowisku i jego ochronie,*
- *wykorzystanie mediów w celach informowania społeczeństwa o podejmowanych i planowanych działaniach z zakresu ochrony środowiska,*
- *wydawanie broszur i ulotek informacyjnych.*

3.Wspieranie zakładów/instytucji wdrażających system zarządzania środowiskiem

Instrumenty służące do zarządzania środowiskiem wynikają z ustawy Prawo ochrony środowiska, Prawo o zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie przyrody, o Inspekcji Ochrony Środowiska, Prawo geologiczne i górnicze, Prawo budowlane. Do instrumentów zarządzania środowiskiem należą:

- *instrumenty prawne*
- *instrumenty finansowe*
- *instrumenty społeczne i strukturalne*

Do instrumentów prawnych zaliczamy:

- *pozwolenia zintegrowane*
- *pozwolenia wodnoprawne na wprowadzenie ścieków do wód lub do ziemi*
- *pozwolenia na wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza*
- *pozwolenia na wytwarzanie odpadów*
- *pozwolenia na emitowanie hałasu do środowiska*
- *pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska*
- *decyzje dotyczące gospodarki odpadami*
- *koncesje geologiczne na rozpoznanie i eksploatację surowców mineralnych*

Do instrumentów finansowych należą:

- *opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska – za emisje zanieczyszczeń do powietrza, za składowanie odpadów, za odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, za pobór wody powierzchniowej lub podziemnej itp.,*
- *opłaty eksploatacyjne za pozyskiwanie kopalin,*
- *administracyjne kary pieniężne w zakresie przekroczeń określonych limitów*

w pozwoleniach, naruszenie decyzji zatwierdzających eksploatację składowiska odpadów lub decyzji określających miejsce i sposób magazynowania odpadów,

- *odpowiedzialność cywilna w zakresie szkód spowodowanych oddziaływaniem na środowisko,*
- *kredyty i dotacje z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz innych funduszy, w tym fundusz strukturalny oraz fundusz spójności,*
- *pomoc publiczna w postaci preferencyjnych pożyczek, kredytów, dotacji, odroczeń rozłożenia na raty itp.,*
- *opłaty produktowe i depozytowe.*

Instrumenty społeczne to:

- *edukacja ekologiczna*
- *informacja i komunikacja*
- *współpraca*

Dokumenty planistyczne z zakresu ochrony środowiska określają główne cele i kierunki działań w ramach rozwoju gospodarczego, społecznego i ochrony środowiska. Program ochrony środowiska dla gminy Krupski Młyn jest zgodny z zapisami takich dokumentów.

W poniższej tabeli przedstawiono zakres obowiązków dla organów administracji samorządowej szczebla powiatowego i gminnego, wynikających z obowiązujących aktów prawnych z zakresu ochrony środowiska.

Zakres obowiązków dla organów administracji samorządowej szczebla powiatowego i gminnego.

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
Prawo wodne 18.07.2001 Dz.U. nr 239 poz.2019 z 2005 r.	dział I, Rozdział 1 art. 4 ust. 1	Organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są: organy jednostek samorządu terytorialnego
	rozdział 2, art. 15, ust. 2	Linię brzegu ustala w drodze decyzji: właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej - dla pozostałych wód.
	roz. 3, art. 29, ust. 3	Jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
		właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.
	art. 30, ust. 1i 2	1. Właściciele gruntów mogą, w drodze pisemnej ugody, ustalić zmiany stanu wody na gruntach, jeżeli zmiany te nie wpłyną szkodliwie na inne nieruchomości lub na gospodarkę wodną; ugoda nie może dotyczyć wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. 2.Realizacja postanowień ugody jest możliwa po zatwierdzeniu, w drodze decyzji, odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta; z wnioskiem o zatwierdzenie ugody występują umawiający się właściciele gruntów.
	dział V, - , art. 85, ust. 4	Starosta może, w drodze decyzji, nakazać usunięcie drzew lub krzewów z wałów przeciwpowodziowych oraz terenów, o których mowa w ust. 1 pkt 2. (1. Dla zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się: 2) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału,)
	art. 86, ust. 1	W przypadku wykonania na wale przeciwpowodziowym lub w jego pobliżu, albo na obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią, robót lub innych czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a nie zostały objęte decyzją, o której mowa w art. 83 ust. 2 pkt 1 lub w art. 85 ust. 3 (rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby), starosta może nakazać, w drodze decyzji, przywrócenie stanu poprzedniego na koszt tego, kto je wykonał.
	dział VI, roz. 2, art. 107, ust. 6	Strefę ochronną urządzeń pomiarowych służb państwowych ustanawia, w drodze decyzji, starosta, na wniosek właściwej służby, określając zakazy, nakazy, ograniczenia oraz obszary, na których obowiązują, stosownie do przepisów ust. 5. Wniosek powinien zawierać propozycje granic strefy wraz z planem sytuacyjnym oraz propozycje dotyczące zakazów, nakazów lub ograniczeń w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód.
	ust. 7	W decyzji, o której mowa w ust. 6 (6. Strefę ochronną urządzeń pomiarowych służb państwowych ustanawia, w drodze decyzji, starosta, na wniosek właściwej służby, określając zakazy, nakazy, ograniczenia oraz obszary, na których obowiązują, stosownie do przepisów ust. 5. Wniosek powinien zawierać propozycje granic strefy wraz z planem sytuacyjnym oraz propozycje dotyczące zakazów, nakazów lub ograniczeń w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód.) starosta może nakazać usunięcie drzew lub krzewów.
	roz. 4, art. 140, ust. 1	Organem właściwym do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, z zastrzeżeniem ust. 2

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
		(2. Wojewoda wydaje pozwolenia wodnoprawne: 1) jeżeli szczególne korzystanie z wód lub wykonywanie urządzeń wodnych jest związane z przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wynika z przepisów o ochronie środowiska, oraz z eksploatacją instalacji lub urządzeń wodnych na terenach zakładów w rozumieniu ustawy - Prawo ochrony środowiska zaliczanych do tych przedsięwzięć, 2) na wykonanie urządzeń wodnych zabezpieczających przed powodzią, 3) na przerzuty wody, 4) na wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji chemicznych hamujących rozwój glonów, 5) o których mowa w art. 122 ust. 2, 6) jeżeli szczególne korzystanie z wód lub wykonanie urządzeń wodnych odbywa się na terenach zamkniętych w rozumieniu przepisów ustawy - Prawo ochrony środowiska.), jest starosta, wykonujący to zadanie jako zadanie z zakresu administracji rządowej.
	dział VII, roz. 1, art. 165, ust. 3	Starosta właściwy miejscowo dla siedziby spółki wodnej zatwierdza statut spółki w drodze decyzji; w przypadku niezgodności statutu z prawem starosta wzywa do usunięcia niezgodności statutu z prawem w określonym terminie, a jeżeli niezgodności nie zostaną usunięte - odmawia, w drodze decyzji, jego zatwierdzenia.
	ust. 4	Spółka wodna nabywa osobowość prawną z chwilą uprawomocnienia się decyzji starosty o zatwierdzeniu statutu.
	dział X, roz. 2, art. 217, ust. 2	Przejście mienia, o którym mowa w ust. 1 (1. Z dniem wejścia w życie ustawy stanowiące własność Skarbu Państwa wody oraz grunty pokryte tymi wodami przechodzą w trwały zarząd odpowiednio - urzędów morskich, regionalnych zarządów gospodarki wodnej, parków narodowych, stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 1-3.) stwierdza, na wniosek zainteresowanego, właściwy starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.
	roz. 1, art. 196, ust. 6	W obwodach rybackich, przez które przebiega granica województw lub powiatów, w sprawach dotyczących rybactwa właściwy jest wojewoda lub starosta tego województwa lub powiatu, na terenie którego znajduje się większa część powierzchni obwodu rybackiego. W innych przypadkach właściwość miejscową w sprawach dotyczących rybactwa ustalają, w drodze porozumienia, zainteresowani wojewodowie lub starostowie.";
	dział VII, roz. 1, art. 168	Na wniosek spółki wodnej lub zainteresowanego zakładu starosta, w drodze decyzji, może włączyć zakład do spółki, jeżeli jest to uzasadnione celami, dla których spółka została

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
		utworzona.
	art. 170, ust. 3	Jeżeli uchwalone przez spółkę wodną, zajmującą się utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, składki i inne świadczenia nie wystarczają na wykonanie przewidzianych na dany rok zadań statutowych, starosta może organom spółki zwrócić uwagę na konieczność podwyższenia wysokości tych składek lub innych świadczeń.
	art. 171, ust. 2	Wysokość i rodzaj świadczeń, o których mowa w ust. 1 (1. Jeżeli osoby, które nie są członkami spółki wodnej, odnoszą korzyści z urządzeń spółki lub przyczyniają się do zanieczyszczania wody, dla której ochrony spółka została utworzona, obowiązane są do ponoszenia świadczeń na rzecz spółki.) , ustala, w drodze decyzji, starosta.
	roz. 3, art. 178	Nadzór i kontrolę nad działalnością spółek wodnych sprawuje starosta.
	art. 179 (cały)	Zarząd spółki wodnej obowiązany jest do przedłożenia staroście uchwał organów spółki w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia. 2. Uchwały organów spółki wodnej sprzeczne z prawem lub statutem są nieważne; o nieważności uchwał w całości lub w części orzeka, w drodze decyzji, starosta w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały. 3. Starosta, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały, może wstrzymać jej wykonanie. 4. Decyzja, o której mowa w ust. 2, jest ostateczna; spółka wodna, której uchwała została uchylona, może zwrócić się do starosty z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, a po wyczerpaniu tego trybu spółce wodnej przysługuje skarga do sądu administracyjnego.
	art. 180	W przypadku powtarzającego się naruszania przez zarząd prawa lub statutu starosta może, w drodze decyzji, rozwiązać zarząd, wyznaczając osobę pełniącą jego obowiązki. W terminie 3 miesięcy od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1 (1. W przypadku powtarzającego się naruszania przez zarząd prawa lub statutu starosta może, w drodze decyzji, rozwiązać zarząd, wyznaczając osobę pełniącą jego obowiązki.) , stała się ostateczna, osoba wyznaczona do pełnienia obowiązków zarządu jest obowiązana zwołać walne zgromadzenie w celu wybrania nowego zarządu. Jeżeli walne zgromadzenie nie dokona wyboru nowego zarządu, starosta może ustanowić, w drodze decyzji, zarząd komisaryczny spółki wodnej na czas oznaczony, nie dłuższy niż rok
	roz. 4, art. 182, ust. 3	W przypadku rozwiązania spółki na podstawie decyzji, o której mowa w art. 181 ust. 2 (2. Spółka wodna może być rozwiązana przez starostę, w drodze decyzji, jeżeli: 1) działalność spółki narusza prawo lub statut albo

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
		2) upłynął termin, na jaki został ustanowiony zarząd komisaryczny, o którym mowa w art. 180 ust. 3, a walne zgromadzenie nie dokonało wyboru nowego zarządu, 3) liczba członków jest mniejsza niż określona w art. 165 ust. 1.) , likwidatora wyznacza starosta.
	ust. 5	Likwidator wynagradzany jest na koszt spółki; wysokość wynagrodzenia ustala starosta.
	art. 184	Starosta po otrzymaniu uchwały walnego zgromadzenia spółki wodnej w likwidacji o zatwierdzeniu ostatecznych rachunków i sprawozdań likwidatora występuje z wnioskiem o wykreślenie spółki wodnej z katastru wodnego.
	dział I, roz. 3, art. 29, ust. 3	Jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.
	art. 30, ust. 2	Realizacja postanowień ugody jest możliwa po zatwierdzeniu, w drodze decyzji, odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta; z wnioskiem o zatwierdzenie ugody występują umawiający się właściciele gruntów.
Ustawa o odpadach 27.04.2001 Dz. U. nr 39, poz. 251 z 2007 r.	roz. 4, art. 18, ust. 4	Kopię wydanej decyzji wojewoda lub starosta przekazuje właściwemu marszałkowi województwa oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
	art. 19, ust. 2	Program gospodarki odpadami niebezpiecznymi jest zatwierdzany w drodze decyzji przez właściwy organ, którym jest: starosta - dla pozostałych przedsięwzięć.
	ust. 4, 5 i 6	Wojewoda zatwierdza program gospodarki odpadami niebezpiecznymi po zasięgnięciu opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce wytwarzania odpadów niebezpiecznych. Starosta zatwierdza program gospodarki odpadami niebezpiecznymi po zasięgnięciu opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz powiatowego inspektora sanitarnego, właściwych ze względu na miejsce wytwarzania odpadów niebezpiecznych; wymóg zasięgania opinii prezydenta miasta nie dotyczy prezydenta miasta na prawach powiatu. 6. Kopię wydanej decyzji wojewoda lub starosta przekazuje właściwemu marszałkowi województwa oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
	art. 22, ust. 2	Kopię wydanej decyzji wojewoda lub starosta przekazuje właściwemu wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
	art. 24, ust. 2	Informację o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami przedkłada się

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
		właściwemu organowi na dwa miesiące przed rozpoczęciem działalności powodującej powstawanie odpadów lub zmianą tej działalności wpływającą, na rodzaj lub ilość wytwarzanych odpadów lub sposób gospodarowania nimi. starosta - dla pozostałych przedsięwzięć
	ust. 9	Kopię informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, a także decyzji, o których mowa w ust. 5, 6 (5. Do rozpoczęcia działalności powodującej powstawanie odpadów można przystąpić, jeżeli organ właściwy do przyjęcia informacji, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia złożenia informacji nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji. 6. W przypadku stwierdzenia przez organ na podstawie złożonej informacji, o której mowa w ust. 1, lub własnych ustaleń, że odpady niebezpieczne wytworzone w ilości do 100 kg rocznie mogą powodować, ze względu na ich ilość lub rodzaj, zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub środowiska, organ w terminie miesiąca od otrzymania informacji zobowiązuje, w drodze decyzji, wytwórcę odpadów do przedłożenia wniosku o zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi.) i ust. 8, (8. Jeżeli wytwórca odpadów mimo wezwania, o którym mowa w ust. 7, nadal narusza przepisy ustawy lub działa w sposób niezgodny ze złożoną informacją, organ właściwy do otrzymania informacji wstrzymuje w drodze decyzji działalność powodującą wytwarzanie odpadów, uwzględniając potrzebę bezpiecznego dla środowiska zakończenia tej działalności. W takim przypadku wytwórca odpadów zobowiązany jest do usunięcia skutków prowadzonej działalności na własny koszt.) wojewoda lub starosta przekazuje właściwemu marszałkowi województwa oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
	art. 26, ust. 3	Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów jest wydawane, w drodze decyzji, przez właściwy organ, na czas oznaczony nie dłuższy niż 10 lat. Właściwym organem, o którym mowa w ust. 2 (2. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów jest wydawane, w drodze decyzji, przez właściwy organ, na czas oznaczony nie dłuższy niż 10 lat.) , jest: starosta - dla pozostałych przedsięwzięć
	ust. 5. 6 i 7	Wojewoda wydaje zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, po zasięgnięciu opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów Starosta wydaje zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, po zasięgnięciu

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
		opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz powiatowego inspektora sanitarnego, właściwych ze względu na miejsce prowadzenia działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów; wymóg zasięgania opinii prezydenta miasta nie dotyczy prezydenta miasta na prawach powiatu. 7. Kopię wydanej decyzji wojewoda lub starosta przekazuje właściwemu marszałkowi województwa oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
	art. 28, ust. 2 i 3	Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów wydaje starosta po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz powiatowego inspektora sanitarnego; wymóg zasięgania opinii prezydenta miasta nie dotyczy prezydenta miasta na prawach powiatu. 3. Właściwym starostą, o którym mowa w ust. 2, jest: 1) do wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów - starosta właściwy ze względu na miejsce zbierania odpadów, 2) do wydania zezwolenia na transport odpadów - starosta właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów.
	ust. 7	Kopię wydanej decyzji starosta przekazuje właściwemu marszałkowi województwa.
	art. 29, ust. 3	Kopię wydanej decyzji wojewoda lub starosta przekazuje właściwemu wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
	art. 30, ust. 7	Kopię wydanej decyzji wojewoda lub starosta przekazuje właściwemu marszałkowi województwa oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
	art. 30, ust. 5	Posiadacz odpadów, który jest zwolniony z obowiązku uzyskiwania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 4 (4. Decyzji, o której mowa w ust. 2, właściwy organ może nadać rygor natychmiastowej wykonalności uwzględniając potrzebę bezpiecznego dla środowiska zakończenia działalności.) , ma obowiązek zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez starostę właściwego ze względu na miejsce prowadzenia zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, a w przypadku transportu odpadów - przez starostę właściwego ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów. Starosta przekazuje marszałkowi województwa łączne zestawienie rejestrów, w terminie do końca pierwszego kwartału za poprzedni rok kalendarzowy.
	art. 37, ust. 7	Dostęp do wojewódzkiej bazy danych posiadają: minister właściwy do spraw środowiska, wojewoda, starosta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, wojewódzki inspektor ochrony środowiska oraz wojewódzki urząd statystyczny.
	roz. 7,	Instrukcję eksploatacji składowiska odpadów zatwierdza,

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
	art. 53, ust. 3	w drodze decyzji: starosta - dla pozostałych przedsięwzięć.
	art. 54, ust. 2	Zgodę na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wydaje, na wniosek zarządzającego składowiskiem odpadów, w drodze decyzji starosta - dla pozostałych przedsięwzięć po przeprowadzeniu kontroli składowiska odpadów przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.
	roz. 4, art. 31, ust. 4	Jeżeli miejsce prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania lub zbierania odpadów przez wytwórcę, o którym mowa w ust. 1 (1. Wytwórca odpadów, który prowadzi działalność w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania lub transportu odpadów jest zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia na prowadzenie tej działalności, jeżeli posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów lub decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi.) , jest inne niż miejsce wytwarzania odpadów, właściwy organ wydając pozwolenie na wytwarzanie odpadów lub decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi zasięga opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a jeżeli organem właściwym jest starosta - również powiatowego inspektora sanitarnego, właściwych ze względu na miejsce prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania lub zbierania odpadów.
	roz. 4, art. 34, ust. 1	Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, wskazując sposób wykonania tej decyzji.
Prawo Ochrony Środowiska Dz.U nr 25 poz.150 z 2008 r.	dział IV, roz. 2, art. 30, ust. 2	Dostępne bazy danych prowadzą: starosta - w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 (1. Informacje dotyczące: 4) wyników badań, o których mowa w art. 109 ust. 2, 5) terenów, o których mowa w art. 110,) oraz, gdy dotyczy to terenów, o których mowa w art. 117 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 (2. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo dla: 1) aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, 3. Powiatowy program ochrony środowiska może określać inne niż wymienione w ust. 2 tereny, dla których dokonywana będzie ocena stanu akustycznego środowiska.) w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i 7(6) wyników pomiarów, o których mowa w art. 118 ust. 1, 7) terenów, o których mowa w art. 118 ust. 6 i art. 119 ust. 1,)
	tytuł II, dział IV,	Starosta dokonuje rekultywacji, jeżeli: 1) podmiot, który spowodował zanieczyszczenie gleby lub ziemi

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
	art. 102, ust. 4 i 5, 8	albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, nie dysponuje prawami do powierzchni ziemi, pozwalającymi na jej przeprowadzenie, lub 2) nie można wszcząć postępowania egzekucyjnego dotyczącego obowiązku rekultywacji albo egzekucja okazała się bezskuteczna, lub 3) zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu nastąpiło w wyniku klęski żywiołowej. 5. Starosta dokonuje rekultywacji także wówczas, gdy z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku konieczne jest natychmiastowe jej dokonanie. 8. Obowiązek poniesienia kosztów rekultywacji, ich wysokość oraz sposób uiszczenia określa, w drodze decyzji, starosta.
	art. 107, ust. 1	Na obszarze, na którym istnieje przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi, starosta może, w drodze decyzji, nałożyć na władający powierzchnią ziemi podmiot korzystający ze środowiska, obowiązany do rekultywacji, obowiązek prowadzenia pomiarów zawartości substancji w glebie lub ziemi. Podmiot obowiązany jest w tym przypadku przechowywać wyniki pomiarów przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego dotyczą.
	art. 108, ust. 1	W przypadkach, o których mowa w art. 102 ust. 4 i 5 (4. Starosta dokonuje rekultywacji, jeżeli: 1) podmiot, który spowodował zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, nie dysponuje prawami do powierzchni ziemi, pozwalającymi na jej przeprowadzenie, lub 2) nie można wszcząć postępowania egzekucyjnego dotyczącego obowiązku rekultywacji albo egzekucja okazała się bezskuteczna, lub 3) zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu nastąpiło w wyniku klęski żywiołowej. 5. Starosta dokonuje rekultywacji także wówczas, gdy z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku konieczne jest natychmiastowe jej dokonanie.) starosta określa, w drodze decyzji, zakres, sposób oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekultywacji
	art. 109, ust. 2	Starosta prowadzi okresowe badania jakości gleby i ziemi.
	art. 110	Starosta prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi, z wyszczególnieniem obszarów, na których obowiązek rekultywacji obciąża starostę.

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
	art. 111, ust. 2	Starosta może przeprowadzić rekultywację powierzchni ziemi pomimo nieujęcia zadania w programie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli stwierdzi, iż nieprzeprowadzenie rekultywacji spowoduje pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
	dział V, art. 118, ust. 1	Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska, o której mowa w art. 117 ust. 2 pkt 1(2. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo dla: 1) aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,) i ust. 3 (3. Powiatowy program ochrony środowiska może określać inne niż wymienione w ust. 2 tereny, dla których dokonywana będzie ocena stanu akustycznego środowiska.) , starosta sporządza, co 5 lat, mapy akustyczne, z zastrzeżeniem ust. 2.
	art. 120	Starosta przekazuje, niezwłocznie po sporządzeniu, zarządowi województwa, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu mapy akustyczne, o których mowa w art. 118.
	dział IX, roz. 2, art. 131, ust. 1	W razie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, o którym mowa w art. 130 ust. 1, na żądanie poszkodowanego właściwy starosta ustala, w drodze decyzji, wysokość odszkodowania; decyzja jest niezaskarżalna
	tytuł VII, dział I, art. 376	Organami ochrony środowiska, z zastrzeżeniem art. 377 (Organy Inspekcji Ochrony Środowiska działające na podstawie przepisów ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska wykonują zadania w zakresie ochrony środowiska, jeżeli ustawa tak stanowi.) , są: 1) wójt, burmistrz lub prezydent miasta, 2) starosta, 3) wojewoda, 4) minister właściwy do spraw środowiska
	art. 379, ust. 1 i 2	1) Marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością tych organów. 2. Organy, o których mowa w ust. 1, mogą upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległych im urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich lub gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych
	ust. 4 i 5	Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta, marszałek województwa lub osoby przez nich upoważnione są uprawnieni do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska. 5. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta lub marszałek województwa występują do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego

OBOWIĄZKI STAROSTÓW , PREZYDENTÓW MIAST, WÓJTÓW I BURMISTRZÓW WYNIKAJACE Z AKTÓW PRAWNYCH		
Ustawa	Artykuł	Zapis
		kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli organy te stwierdzą naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić, przekazując dokumentację sprawy.
	tytuł III, dział II, roz. 2, art. 162, ust. 5 i 6	Informacje w formie uproszczonej przedkłada się wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. 6. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta okresowo przedkłada wojewodzie informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.
	tytuł IV, dział III, art. 368, ust. 1 i 2	W razie naruszenia warunków decyzji określającej wymagania dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, prowadzonej przez osobę fizyczną w ramach zwykłego korzystania ze środowiska, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, wstrzymać użytkowanie instalacji; art. 367 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio. 2. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, wstrzymać użytkowanie instalacji lub urządzenia, jeżeli osoba fizyczna nie dostosowała się do wymagań decyzji, o której mowa w art. 363.
	art. 372, ust. 1	Po stwierdzeniu, iż ustały przyczyny wstrzymania działalności, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, na wniosek zainteresowanego, wyraża zgodę na podjęcie wstrzymanej działalności.
	tytuł VII, dział I, art. 378, ust. 3	W przypadku zwykłego korzystania ze środowiska przez osoby fizyczne, wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest właściwy w sprawach: 1) wydawania decyzji, o których mowa w art. 150 ust. 1 i art. 154 ust. 1, 2) przyjmowania wyników pomiarów, o których mowa w art. 149 i 150, 3) przyjmowania zgłoszeń, o których mowa w art. 152 ust. 1.
	dział II, roz. IV, art. 421, ust. 5	Starostowie, wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast zatwierdzone zestawienie przychodów i wydatków odpowiednio powiatowego i gminnego funduszu podają do publicznej wiadomości
	tytuł VIII, dział III, art. 437, ust. 3	Starostowie, wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast zatwierdzone zestawienie przychodów i wydatków odpowiednio powiatowego i gminnego funduszu podają do publicznej wiadomości

3. SPOSÓB KONTROLI ORAZ DOKUMENTOWANIA REALIZACJI PROGRAMU.

Kontrola realizacji programu ochrony środowiska wymaga oceny stopnia realizacji przyjętych w nim celów i działań, przewidzianych do wykonania w określonym terminie. Należy systematycznie oceniać też stopień rozbieżności między założeniami a realizacją programu oraz analizować przyczyny tych niespójności.

Zgodnie z ustawą o ochronie środowiska Wójt Gminy Krupski Młyn co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Gminy. Po wykonaniu pierwszego raportu można ewentualnie wprowadzić aktualizację programu na najbliższe dwa lata. Cały program będzie aktualizowany co cztery lata. Należy tu zaznaczyć, że ze względu na brak wielu aktów wykonawczych do Prawa ochrony środowiska i do ustaw komplementarnych, w miarę ich wchodzenia w życie program powinien być korygowany.

Podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu to :

- *sporządzenie raportu co dwa lata, oceniającego postęp wdrażania programu ochrony środowiska*
- *aktualizacja celów krótkoterminowych na następne dwa lata*
- *aktualizacja polityki długoterminowej co cztery lata*

W celu właściwej oceny stopnia wdrażania Programu ochrony środowiska konieczne jest ustalenie zasad przedstawiania postępów w realizacji programu. Dobrymi miernikami wyznaczającymi stan środowiska i presji na środowisko są wskaźniki, których podstawowym zadaniem jest zobiektywizowanie oceny realizacji celów. Według Polityki Ekologicznej Państwa do głównych mierników należy zaliczyć:

- *stopień zmniejszenia różnicy (w %) między faktycznym zanieczyszczeniem środowiska (np. depozycją lub koncentracją poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu, wodzie, glebie), a naukowo uzasadnionym zanieczyszczeniem dopuszczalnym (ładunkiem krytycznym);*
- *ilość używanej energii, materiałów, wody oraz ilość wytwarzanych odpadów i emitowanych zanieczyszczeń w przeliczeniu na jednostkę dochodu*

narodowego lub wielkość produkcji (wyrażoną w jednostkach fizycznych lub wartością sprzedaną);

- *stosunek uzyskiwanych efektów ekologicznych do ponoszonych nakładów (dla oceny programów i projektów inwestycyjnych w ochronie środowiska);*
- *techniczno-ekologiczne charakterystyki materiałów, urządzeń, produktów (np. zawartość ołowiu w benzynie, zawartość rtęci w bateriach, jednostkowa emisja węglowodorów przy eksploatacji samochodu, poziom hałasu w czasie pracy samochodu itp.); zgodnie z zasadą dostępu do informacji dane te powinny być ujawniane na etykietach lub w dokumentach technicznych produktów.*

Dodatkowo przy ocenie skuteczności realizacji wg polityki ekologicznej państwa dla programu ochrony środowiska będą stosowane wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- *poprawa stanu zdrowia obywateli, mierzona przy pomocy takich mierników jak długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności na obszarach, w których szkodliwe oddziaływanie na środowisko i zdrowie występują w szczególnie dużym natężeniu (obszary najsilniej zurbanizowane i uprzemysłowione)*
- *zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji oraz zmniejszenie całkowitych przepływów materiałowych w gospodarce;*
- *zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych;*
- *coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć ochrony środowiska.*

Poza wskaźnikami społeczno-ekonomicznymi stosuje się wskaźniki stanu środowiska i presji na środowisko:

- *zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych poprawę jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawę jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;*
- *poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, trwałych zanieczyszczeń organicznych, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych);*

- *zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim poziomu hałasu na granicy własności wokół obiektów przemysłowych, hałasu ulicznego w miastach oraz hałasu wzdłuż tras komunikacyjnych;*
- *zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych;*
- *ograniczenie degradacji gleb, zmniejszenie powierzchni obszarów zdegradowanych na terenach poprzemysłowych, w tym likwidacja starych składowisk odpadów, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury;*
- *wzrost lesistości, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych oraz wzrost zapasu*
  i przyrost masy drzewnej, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów będących pod wpływem zanieczyszczeń powietrza , wody lub gleby;
- *zahamowanie zaniku gatunków roślin i zwierząt oraz zaniku ich naturalnych siedlisk;*
- *zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.*

W celu oceny realizacji działań określonych w Programie na rzecz ochrony środowiska wykorzystywany będzie system państwowego monitoringu prowadzonego przez upoważnione jednostki. W wyniku przeprowadzonych pomiarów i ocen stanu środowiska dostarczone będą informacje w zakresie: czystości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, hałasu i promieniowania niejonizującego, gospodarki odpadami, powstałych awarii oraz przyrody ożywionej.

W tabeli przedstawiono szereg wskaźników, zakładając, że lista ta będzie sukcesywnie uzupełniana.

Lp.	Wskaźniki stanu środowiska (przykłady)	Wartość
1.	Ścieki komunalne i przemysłowe wymagające oczyszczenia	X
2.	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków w % ludności ogółem	X
3.	Zużycie wody z wodociągów przez gospodarstwa domowe na 1 mieszkańca	X
4.	Pobór wody na cele produkcyjne w % ogółem (poza rolnictwem i leśnictwem)	X
5.	Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną	X

Lp.	Wskaźniki stanu środowiska (przykłady)	Wartość
	Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną na 1 mieszkańca	X
	Ochrona powietrza	
1.	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – pyłowych	X
2.	Emisja zanieczyszczeń gazowych – ogółem	X
3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych w tym bez CO_2- ogółem	X
4.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem	X
5.	Ilość samochodów zarejestrowanych na 1000 mieszkańców	X
	Ochrona przyrody	
1.	Powierzchnia lasów i gruntów leśnych (% powierzchni ogólnej)	X
2.	Grunty wymagające rekultywacji	X
3.	Grunty zrekultywowane w ciągu roku	X
4.	Ilość obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną	X
5.	Udział powierzchni prawnie chronionej w stosunku do całkowitej powierzchni gminy	X
6.	Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska	X
7.	Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska na 1 mieszkańca	X

Porównanie informacji określonych na podstawie pomiarów i ocen do stanu bazowego będzie efektem realizacji założonych celów i działań o programie. Bardzo istotne znaczenie mają też mierniki świadomości społecznej (m.in. edukacja ekologiczna w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy).

STRESZCZENIE

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn na lata 2008 – 2012" powstał jako realizacja ustawowego obowiązku władz gminy. Dokument ten przedstawia aktualny stan środowiska gminy, określa działania niezbędne zmierzające do poprawy tego stanu, umożliwia koordynację decyzji administracyjnych oraz wybór decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez różne podmioty i instytucje. Jest też aktualizacją i kontynuacją dotychczasowego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn" opracowanego w roku 2003.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska" (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150) zobowiązuje władze powiatów – miast na prawach gmin i powiatów – do sporządzenia programów ochrony środowiska uwzględniając:

- *cele ekologiczne,*
- *priorytety ekologiczne,*
- *rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,*
- *środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekologiczne i środki finansowe.*

Za sporządzenie programu ochrony środowiska odpowiada Wójt Gminy, a z ich wykonania, co dwa lata wykonywane będą raporty przedstawiane Radzie Gminy.

Nadrzędny cel Programu Ochrony Środowiska dla analizowanego obszaru to „dążenie do zrównoważonego rozwoju gminy Krupski Młyn, gdzie ochrona środowiska stanowi nierozłączną część procesów rozwojowych i jest rozpatrywana razem z nimi".

Program spełnia postawione przed nim cele, obejmuje pełny zakres zadań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki środowiskowej na terenie Gminy, w sposób zapewniający zachowanie zasad ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz wypełnienie założeń Polityki Ekologicznej Państwa.

Wybór priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych na terenie Gminy Krupski Młyn na lata 2008-20011 przeprowadzono przy zastosowaniu kryteriów organizacyjnych i środowiskowych. Kierując się nimi, wyznaczono następujące ***zadania priorytetowe dla Gminy*** *z zakresu ochrony środowiska:*

- *zabezpieczenie dostaw wody dla Gminy,*

- *modernizacja i rozbudowa istniejącego systemu kanalizacji i wodociągów,*
- *osiągnięcie wysokiej jakości wód i ochrona zasobów wodnych*
- *regulacja stosunków wodnych,*
- *kontynuacja termomodernizacji Gminy,*
- *poprawa gospodarki odpadami poprzez kontynuację nowoczesnego, kompleksowego systemu,*
- *osiągnięcie wymaganych standardów dla jakości powietrza atmosferycznego,*
- *edukacja ekologiczna społeczeństwa,*

Są to zadania, co do których w pierwszym rzędzie winny być podjęte zmagania zmierzające do poprawy aktualnego stanu środowiska.

Powodzenie wytyczonych kierunków i zadań uwarunkowane jest sytuacją gospodarczą kraju i gminy oraz zaangażowaniem społeczeństwa oraz władz lokalnych.

Bibliografia

AKTY PRAWNE

1. USTAWA Z DNIA 27 KWIETNIA 2001 R. – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA (DZ. U. Z 2008 R. NR 25, POZ. 150);
2. USTAWA Z DNIA 18 LIPCA 2001 ROKU PRAWO WODNE. DZ. U. Z 2005 R. NR 239, POZ. 2019;
3. USTAWA Z DNIA 7 CZERWCA 2001 R O ZBIOROWYM ZAOPATRZENIU W WODĘ I ZBIOROWYM ODPROWADZENIU ŚCIEKÓW (DZ. U. Z 2005 R. NR 85 POZ. 729);
4. USTAWA Z DNIA27 MARCA 2003 O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM (DZ.U. NR 80 POZ.717 Z 2003);
5. USTAWA Z DNIA 7 LIPCA 1994 R. PRAWO BUDOWLANE Z PÓZ. ZM. (DZ. U. 2006 R. NR 156 POZ. 1118).
6. USTAWA Z DNIA 19 WRZEŚNIA 2007 R. O ZMIANIE USTAWY - PRAWO BUDOWLANE (DZ.U. 2007 NR 191 POZ. 1373)
7. USTAWA Z DNIA 27 LIPCA 2001 R. O WPROWADZENIU USTAWY – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA, USTAWY O ODPADACH ORAZ ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW (DZ. U. Z 2001 R. NR 100 POZ. 1085);
8. USTAWA Z DNIA 13 WRZEŚNIA 1996 R. O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH, DZ. U. NR 132, POZ. 622 Z PÓŹNIEJSZYMI ZMIANAMI;
9. USTAWA Z DNIA 23 CZERWCA 2006 R. O ZMIANIE USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH (DZ. U. Z 2006 R. NR. 144 POZ. 1042)
10. USTAWA Z DNIA 20 GRUDNIA 1996 R. O GOSPODARCE KOMUNALNEJ Z PÓZ. ZM. (DZ. U. Z 1997 R. NR 9, POZ. 43);
11. USTAWA Z DNIA 17 PAŹDZIERNIKA 2003 R. O ZMIANIE USTAWY O GOSPODARCE KOMUNALNEJ (DZ.U. 2003 NR 199 POZ. 1937)

12. USTAWA Z DNIA 27 KWIETNIA 2001 R. O ODPADACH (DZ. U. Z 2007 R. NR 62, POZ. 628);

13. USTAWA Z DNIA 11 MAJA 2001 R. O OPAKOWANIACH I ODPADACH OPAKOWANIOWYCH, DZ. U. NR 63 POZ. 638,

14. USTAWA Z DNIA 11 MAJA 2001 R. O OBOWIĄZKACH PRZEDSIĘBIORCÓW W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA NIEKTÓRYMI ODPADAMI ORAZ O OPŁACIE PRODUKTOWEJ I OPŁACIE DEPOZYTOWEJ, DZ.U. 2001 NR 63 POZ. 639

15. USTAWA Z DNIA 21 STYCZNIA 2005 R. O ZMIANIE USTAWY O OBOWIĄZKACH PRZEDSIĘBIORCÓW W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA NIEKTÓRYMI ODPADAMI ORAZ O OPŁACIE PRODUKTOWEJ I OPŁACIE DEPOZYTOWEJ (DZ. U. Z DNIA 24 LUTEGO 2005 R.)

16. USTAWA Z DNIA 4 LUTEGO 1994 R PRAWO GEOLOGICZNE I GÓRNICZE DZ. U. Z 2005 R. NR 228 POZ. 1947 Z PÓŹNIEJSZYMI ZMIANAMI;

17. USTAWA O ZMIANIE USTAWY - PRAWO GEOLOGICZNE I GÓRNICZE Z DNIA 24 MAJA 2006 R. (DZ. U. 2006 R. NR 133 POZ. 934);

18. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY Z DNIA 14 STYCZNIA 2002 R. W SPRAWIE OKREŚLENIA PRZECIĘTNYCH NORM ZUŻYCIA WODY.(DZ. U. NR 8 POZ.70 Z DNIA 31 STYCZNIA 2002 R.)

19. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA Z DNIA 29 MARCA 2007 R.W SPRAWIE JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI (DZ. U. Z 2007 R. NR 61 POZ. 417)

20. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA Z DNIA 16 PAŹDZIERNIKA 2002 R. W SPRAWIE WYMAGAŃ, JAKIM POWINNA ODPOWIADAĆ WODA W KĄPIELISKACH. (DZ. U. NR 183 POZ. 1530)

21. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA Z DNIA 24 LIPCA 2006 R. W SPRAWIE WARUNKÓW, JAKIE NALEŻY SPEŁNIĆ PRZY WPROWADZANIU ŚCIEKÓW DO WÓD LUB ZIEMI, ORAZ W SPRAWIE SUBSTANCJI SZCZEGÓLNIE SZKODLIWYCH DLA ŚRODOWISKA WODNEGO (DZ.U. 2006 NR 137 POZ. 984)

22. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY Z DNIA 17 PAŹDZIERNIKA 2002 R. W SPRAWIE WARUNKÓW WPROWADZANIA NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH DO STACJI ZLEWNYCH. (DZ. U. Z DNIA 14 LISTOPADA 2002 R.) DZ.U.02.188.1576

23. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY Z DNIA 12 LISTOPADA 2002 R. W SPRAWIE WYMAGAŃ DLA POJAZDÓW ASENIZACYJNYCH. (DZ. U. NR 193 POZ.1617 Z DNIA 22 LISTOPADA 2002 R.)

24. ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 9 LISTOPADA 2004 R. W SPRAWIE OKREŚLENIA RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO ORAZ SZCZEGÓŁOWYCH UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z KWALIFIKOWANIEM PRZEDSIĘWZIĘCIA DO SPORZĄDZENIA RAPORTU O ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO (DZ. U. NR 257, POZ. 2573)

25. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA Z DNIA 27 WRZEŚNIA 2001 R. W SPRAWIE KATALOGU ODPADÓW, DZ. U. NR 112, POZ. 1206;

26. ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 5 MARCA 2001 R. ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWYCH ZASAD USUWANIA, WYKORZYSTYWANIA I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH, (DZ. U. Z 2001 R. NR 22 POZ. 251).

27. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA Z DNIA 1 SIERPNIA 2002 R, W SPRAWIE KOMUNALNYCH OSADÓW ŚCIEKOWYCH, DZ. U. NR 134 POZ. 1140.

28. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA Z DNIA 8 LUTEGO 2008 R. W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWYCH WYMAGAŃ, JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ PROGRAMY OCHRONY POWIETRZA (DZ. U. 2008 r. Nr 38 poz. 221)

29. ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 18 GRUDNIA 2001 R. ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE OPŁAT ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA, DZ. U. NR 151 POZ. 1703.

30. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA Z DNIA 14 CZERWCA 2007 R. W SPRAWIE DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW HAŁASU W ŚRODOWISKU (DZ.U. 2007 NR 120 POZ. 826)

31. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA Z DNIA 14 SIERPNIA 2001 R, W SPRAWIE OKREŚLENIA RODZAJÓW SIEDLISK PRZYRODNICZYCH PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE (DZ. U. NR 92 POZ. 1029);

32. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA Z DNIA 9 LIPCA 2004 R. W SPRAWIE GATUNKÓW DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ROŚLIN OBJĘTYCH OCHRONĄ (DZ.U. 2004 NR 168 POZ. 1764)

33. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWYCH WYMAGAŃ, JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ PROGRAMY DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU OGRANICZENIE ODPŁYWU AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH Z 23.12.2002 R. DZ.U Z 2003 R. NR 4, POZ. 44

34. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA W SPRAWIE POWAŻNYCH AWARII OBJĘTYCH OBOWIĄZKIEM ZGŁOSZENIA DO GŁÓWNEGO INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA Z 30.12.2002 R. DZ.U Z 2003 R. NR 5, POZ. 58

35. DYREKTYWA 2000/60/EC PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ Z 23 PAŹDZIERNIKA 2000 R. USTALAJĄCA RAMY DZIAŁAŃ WSPÓLNOTY W ZAKRESIE POLITYKI WODNEJ

36. DYREKTYWA RADY 75/442/EEC Z DNIA 15 LIPCA 1975 R. W SPRAWIE ODPADÓW ZNOWELIZOWANA DYREKTYWĄ RADY 91/156/EEC, DYREKTYWĄ RADY 91/692/EEC ORAZ DECYZJĄ KOMISJI 96/350/EC.

37. DYREKTYWA RADY 94/63/WE Z DNIA 27 WRZEŚNIA 1996 R. W SPRAWIE OCENY I ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ POWIETRZA.

38. DYREKTYWA RADY 91/689/EWG Z DNIA 12 GRUDNIA 1991 R. W SPRAWIE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH, ZMIENIONA DYREKTYWĄ RADY 94/31/WE.

39. DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 94/62/WE Z DNIA 20 GRUDNIA 1994 R. W SPRAWIE OPAKOWAŃ I ODPADÓW Z OPAKOWAŃ, ZMIENIONA DECYZJĄ KOMISJI 99/42/WE I DECYZJĄ KOMISJI 1999/177/WE.

40. DYREKTYWA RADY 99/31/WE Z DNIA 26 KWIETNIA 1999 R W SPRAWIE SKŁADOWISK ODPADÓW.

41. DYREKTYWA RADY 96/61/WE Z DNIA 24 WRZEŚNIA 1996 R W SPRAWIE ZINTEGROWANEGO ZAPOBIEGANIA I OGRANICZANIA ZANIECZYSZCZEŃ (IPPC).

Materiały metodyczne

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn – 2003
- Uchwała nr XXI/144/2000 rady Krupski Młyn
- Program ograniczenia niskiej emisji dla gminy Krupski Młyn
- Narodowa strategia ochrony środowiska na lata 2000-2006; Min. Środowiska, 2000
- Strategia rozwoju energetyki odnawialnej; Ministerstwo Środowiska, 2000
- Polityka leśna państwa (wraz z dokumentami uzupełniającymi, takimi jak Krajowy program zwiększania lesistości, Strategia ochrony leśnej różnorodności biologicznej i in.); Ministerstwo Środowiska, 1996
- Krajowa strategia ograniczenia emisji metali ciężkich i trwałych zanieczyszczeń organicznych; Ministerstwo Środowiska, 1999
- Narodowa strategia edukacji ekologicznej; Ministerstwo Środowiska, 1998
- Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – Polska 2025;
- Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju; Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000
- Narodowa strategia rozwoju regionalnego; Ministerstwo Gospodarki, 2000
- Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 roku; Min. Gospodarki, 2000
- Polityka transportowa państwa na lata 2001-2015 dla zrównoważonego rozwoju kraju; Ministerstwo Infrastruktury, 2001
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej - Projekt, Ministerstwo Środowiska, 2002
- Rada Ministrów Program wykonawczy do II polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010 Warszawa, listopad 2002 r.
- „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest Stosowanych na terytorium Polski" przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku Warszawa, maj 2002
- Gmina wobec obowiązku ochrony środowiska przed odpadami komunalnymi, H. Przybyła, Fundacja Ekologiczna SILESIA, Katowice 1993;
- Geografia Fizyczna Polski Jerzy Kondracki, Wydanie VI, Warszawa 1988 r;
- Bilans Zasobów Kopalin i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2001 r, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2002 r;